



MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

AKČNÍ PLÁN BOJE PROTI EXTREMISMU A PŘEDSUDEČNÉ NENÁVISTI

2023–2024

**včetně Vyhodnocení Akčního plánu boje proti extremismu a
předsudečné nenávisti 2021 - 2022**

Praha, únor 2023

Schválen usnesením vlády č. 316 ze dne 3. května 2023

ÚVOD

Tento akční plán je druhým ze tří akčních plánů, které mají sloužit k naplňování cílů Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021–2026 (dále jen „Koncepce“). Jeho platnost je vymezena roky 2023 a 2024. Akční plány jsou předkládány ke schválení vládě do 30. 4. příslušného roku, tedy v letech 2023, 2025 a 2027. U jednotlivých opatření je vždy vyhodnocováno naplnění indikátorů a samotná opatření jsou hodnocena na škále

splněno – splněno částečně – nesplněno

s patřičným upřesňujícím komentářem. V případě, že opatření nebude zcela splněno, bude zváženo jeho zařazení do následujícího akčního plánu, případně jiné řešení situace. Toto vyhodnocování po skončení platnosti akčního plánu na základě poskytnutých podkladů zpracovává odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra vždy do 30. 4. následujícího roku, tedy v letech 2023, 2025 a 2027. Vyhodnocení je předkládáno Výboru pro vnitřní bezpečnost, Bezpečnostní radě státu a vládě.

Jednotlivá opatření jsou zpracována formou jednotné karty, která obsahuje všechny potřebné údaje pro upřesnění jejich plnění. Opatření jsou řazena v souladu se systematikou Koncepce, tedy podle jednotlivých strategických a specifických cílů. Zároveň jsou jednotlivá opatření také číslována pro zvýšení přehlednosti samotného akčního plánu. Samotný akční plán nezakládá nároky na státní rozpočet, nicméně jeho jednotlivá opatření v průběhu svého plnění takové nároky vznášet mohou.

PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH OPATŘENÍ

Strategický cíl A: Zajistit ochranu a pomoc obětem trestné činnosti, ujednotit postup OČTŘ a vytvářet policii i státním zástupcům dobré podmínky k výkonu činnosti.

Specifický cíl A1: Respektování specifík obětí a ujednocení rozhodovací praxe.

Číslo a název opatření	A 1.1 Posílení metodické podpory Policie ČR a státních zástupců v oblasti trestných činů z nenávisti
Způsob plnění	Kontinuální reflexe judikatury. Úzká a pravidelná spolupráce NCTEKK a specialistů jednotlivých KŘP. Úzká spolupráce policejních specialistů a státních zástupců (společné porady, společné vzdělávací akce).
Indikátory plnění	Rozšiřování databáze rozsudků a dalších rozhodnutí. Pořádání instrukčně metodických zaměstnání PČR, pravidelných porad pracovních skupin „Extrem“, porad NSZ k terorismu a extremismu. Zajištění účasti expertů z civilního sektoru a akademické sféry a reflexe jejich podnětů. Provádění rozboru případových studií na těchto akcích. Metodická činnost NCTEKK směrem k dalším útvarům. Uskutečnění meziresortního setkání k legislativním podnětům v oblasti trestné činnosti z nenávisti a terorismu.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	MSP, NSZ, MMR, ÚV
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	A 1.2 Systémové změny k zadokumentování nenávistné pohnutky
Způsob plnění	Zajištění možnosti včasného zaznamenání nenávistné pohnutky v relevantních policejních nástrojích.
Indikátory plnění	Úprava relevantních policejních nástrojů – formulářů.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	A 1.3 Zprostředkování vzdělávání a tréninku policejním specialistům v oblasti postihu nenávistné trestné činnosti
Způsob plnění	Vzdělávací aktivity pro policejní specialisty na nenávistnou kriminalitu s důrazem na specifika obětí, komunikaci s oběťmi a včasné, kvalitní zajištění a zpracování důkazů. Využití know-how akademické sféry, nevládních organizací či mezinárodních organizací. Důraz na online komunity.
Indikátory plnění	Zajištění specializovaného kurzu pro specialisty na nenávistnou kriminalitu (alespoň jeden za roky 2023–2024). Pořádání instrukčně metodických zaměstnání.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	A 1.4 Zprostředkování vzdělávání a tréninku státním zástupcům v oblasti postihu nenávistné trestné činnosti
Způsob plnění	Pokračování kurzů na hate crime a kybernetickou kriminalitu pro státní zástupce.
Indikátory plnění	Realizace kurzů pro státní zástupce organizovaných Nejvyšším státním zastupitelstvím. Metodická činnost týmu národního zpravodaje pro boj proti terorismu, extremismu a trestným činům spáchaným z nenávisti. Důraz na online komunity.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	NSZ
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	A 1.5 Spolupráce specialistů na extremismus a styčných důstojníků na menšiny. Spolupráce s Odborem pro sociální začleňování MMR a zástupci občanské společnosti za účelem zjišťování situace v oblasti menšin
Způsob plnění	Pravidelná setkávání výše zmíněných specialistů, identifikace problémů, navrhování a realizace řešení.
Indikátory plnění	Zastoupení specialisty na nenávistné trestné činy v pracovní skupině styčného důstojníka na menšiny (nebo bude minimálně z této skupiny dostávat pravidelné reporty). Pravidelné setkávání subjektů, věnujících se problematice menšin v rámci vzdělávacích akcí, porad, např. instrukčně metodických zaměstnání.

Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – OBP
Spolupracující subjekty	MMR, ÚV
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	A 1.6 Zajištění pomoci obětem trestné činnosti z nenávisti
Způsob plnění	Finanční podpora projektům na pomoc obětem trestné činnosti z nenávisti. Využití kapacit státních subjektů i služeb nevládního sektoru. Zvyšování odbornosti v této oblasti.
Indikátory plnění	Podpora projektům na pomoc obětem trestné činnosti z nenávisti v rámci dotačního titulu Ministerstva spravedlnosti Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů. Spolupráce s nevládními organizacemi věnujícími se pomoci obětem trestných činů. Pokračování poradenské činnosti pro oběti v rámci středisek Probační a mediační služby. Pokračování v činnosti Národního kontaktního bodu pro oběti teroristických útoků.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MSP
Spolupracující subjekty	MSP – PMS
Termín dokončení	12/2024

Specifický cíl A2: Vytváření podmínek pro práci Policie ČR a SZ, užší spolupráce.

Číslo a název opatření	A 2.1 Zvýšení efektivity pracovních skupin specialistů na extremismus a nenávistnou kriminalitu
Způsob plnění	Systémové změny s cílem zajistit efektivnější distribuci zatížení.
Indikátory plnění	Analýza současného systému, případné návrhy úpravy relevantních interních aktů řízení.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	A 2.2 Zpřesnění statistického vykazování nenávistných trestných činů
Způsob plnění	Aktualizace statistických číselníků.

Indikátory plnění	Úprava statistických filtrů. Realizace projektu Rozvoj a inovace statistik.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	MSP
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	A 2.3 Udržování mezinárodní policejní a justiční spolupráce v oblasti extremismu a terorismu
Způsob plnění	Vyhledávání, navazování a udržování spolupráce s partnery relevantními z hlediska vývoje bezpečnostního prostředí.
Indikátory plnění	Aktivní působení v projektech a programech EU a jejích institucí (zejména Europol a Eurojust). Rozvoj bilaterální spolupráce s dlouhodobými a strategicky významnými partnery.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	MSP, NSZ
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	A 2.4 Mechanismus umožňující podání trestních oznámení k nezákonným obsahům online. Zajištění uživatelského komfortu tohoto mechanismu pro veřejnost i pro policii
Způsob plnění	Pokračování fungování formuláře pro podávání trestního oznámení k nezákonným nenávisným obsahům online na Portálu občanu a jeho propagace.
Indikátory plnění	Statistický výkaz podání. Veřejná propagace nástroje, např. prostřednictvím avíz na webech MV či PČR. Zvážení úpravy formuláře.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	A 2.5 Realizace programů bezpečnostního výzkumu zaměřených na podporu výzkumných a vývojových aktivit v oblasti boje proti terorismu a extremismu
Způsob plnění	V koncepci bezpečnostního výzkumu a realizaci navazujících programů bezpečnostního výzkumu i nadále podporovat problematiku boje proti terorismu a extremismu a další trestné činnosti.

Indikátory plnění	Realizace programů bezpečnostního výzkumu: Program Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019-2025 (IMPAKT 1), Program bezpečnostního výzkumu ČR 2021–2026: vývoj, testování a evaluace nových bezpečnostních technologií (SECTECH), Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2022-2027 (SecPro), Program Otevřené výzvy v bezpečnostním výzkumu 2023-2029 (OPSEC).
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Specifický cíl A3: Pravidelné a srozumitelné informování veřejnosti.

Číslo a název opatření	A 3.1 Pravidelný informační servis určený veřejnosti a médiím
Způsob plnění	Vydávání pololetních a výročních zpráv k problematice extremismu a předsudečné nenávisti MV, zprávy o činnosti státního zastupitelství za uplynulý kalendářní rok a výročních zpráv zpravodajských služeb. Ad hoc informační produkty k tématu od MV, PČR, státních zastupitelství a zpravodajských služeb.
Indikátory plnění	Dvě pololetí zprávy a jedna výroční zpráva od výše zmíněných subjektů + ad hoc zpravodajství.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	NSZ, BIS, VZ
Termín dokončení	12/2024

Strategický cíl B: Zvýšit efektivitu boje se skupinami ohrožujícími demokracii.

Specifický cíl B1: Posílení schopnosti bojovat s dezinformacemi s prvky xenofobie.

Číslo a název opatření	B 1.1 Participace na vládních aktivitách proti hybridním hrozbám
Způsob plnění	Plnění úkolů se vztahem k potírání xenofobie stanovených vládními strategickými dokumenty k hybridním hrozbám.
Indikátory plnění	Spolupráce specialistů na předsudečnou nenávist se specialisty na hybridní hrozby. Vyhodnocování úkolů se vztahem k předsudečné nenávisti v dokumentech věnujících se hybridním hrozbám.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV
Spolupracující subjekty	MO, BIS, VZ, ÚZSI, MSP, MPO, NÚKIB, MZV
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	B 1.2 Využívání strategické komunikace pro boj s dezinformacemi s xenofobním zaměřením
Způsob plnění	Průběžná komunikace státu směrem k veřejnosti a k aktérům státní a veřejné správy k tématu dezinformací s xenofobním zaměřením..
Indikátory plnění	Využívání know-how odborných pracovišť v rámci státní správy (např. Centra proti hybridním hrozbám MV a krizový informační tým MV). Spolupráce s akademickým sektorem, občanskou společností, komerčními subjekty.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV
Spolupracující subjekty	MO, BIS, VZ, ÚZSI, MSP, MPO, NÚKIB, MZV
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	B 1.3 Systémové potírání nezákonného nenávistného obsahu online
Způsob plnění	Participace relevantních státních složek na systémovém potírání nenávistného obsahu online.
Indikátory plnění	Spolupráce s nadnárodními organizacemi a platformami v oblasti potírání nezákonného obsahu online. Spolupráce s akademickým sektorem, občanskou společností, komerčními subjekty. Nastavení opatření proti šíření teroristického obsahu online.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	MO, BIS, VZ, ÚZSI, MSP, MPO, NÚKIB
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	B 1.4 Zabránění poskytování peněz od státu subjektům šířícím nenávistný obsah
Způsob plnění	Analýza dostupných informací k financování hlavních dezinformačních webů produkujících nenávistných obsah. Případně přijetí odpovídajícího opatření.
Indikátory plnění	Zpracování informace k tématu s návrhem možných řešení, reflexe zahraničních opatření.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV
Spolupracující subjekty	MO, BIS, VZ, ÚZSI, MPO, NÚKIB
Termín dokončení	12/2024

Specifický cíl B2: Posílení schopnosti detekovat radikalizované osoby

Číslo a název opatření	B 2.1 Zvyšování schopnosti Policie ČR, Vězeňské služby, Probační a mediační služby rozpoznat prvky radikalizace
Způsob plnění	Školení policistů a pracovníků VS a PMS, kontinuální aktivity k detekování radikalizace.
Indikátory plnění	Realizace školení Prevence a identifikace znaků radikalizace a aktualizace jeho obsahu. Realizace mezinárodního semináře na téma Radikalizace a extremismus v rámci Středoevropské policejní akademie. Pokračování v projektu Radikalizace ve věznicích, včetně realizace kurzu Identifikace příznaků radikalizace v prostředí věznic ČR pro vybrané zaměstnance Vězeňské služby ČR. Implementace výstupů projektu „Detekce radikalizace v kontextu ochrany obyvatelstva a měkkých cílů před násilnými incidenty“ do bezpečnostní a preventivní praxe. Rozvíjení aktivit k detekování a prevenci radikalizace ve věznicích a v rámci probačního dohledu (monitoring, vzdělávání a proškolení specializovaných pracovníků VS a PMS, spolupráce relevantních subjektů, přejímání zahraničních zkušeností).
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	NSZ, MSP, PMS, VS, BIS, ÚZSI, VZ, MO, MZV, PA ČR
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	B 2.2 Koncepční uchopení problematiky terorismu a měkkých cílů
Způsob plnění	Příprava nového holistického strategického vládního dokumentu k terorismu.
Indikátory plnění	Schválení dokumentu Strategie boje proti terorismu vládou a plnění úkolů v něm obsažených.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	NSZ, MSP, PMS, VS, BIS, ÚZSI, VZ, MO, MZV, MF
Termín dokončení	12/2024

Specifický cíl B3: Udržování schopnosti zvládat násilná shromáždění

Číslo a název opatření	B 3.1 Trénink, vzdělávání a cvičení policejních složek s cílem zvládat shromáždění s násilným prvkem
Způsob plnění	Trénink a vzdělávání zainteresovaných policejních složek.
Indikátory plnění	Realizace cvičení (nejen) všech policejních součástí participujících na bezpečnostních opatřeních. Pokračování ve školení pro členy Antikonfliktních týmů (uskuteční se základní i inovační kurz). Proškolení policistů velících bezpečnostním opatřením v aktuálních právních otázkách.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	B 3.2 Metodická pomoc obcím v oblasti shromažďovací agendy
Způsob plnění	Poskytování metodické pomoci obcím pracovníky MV.
Indikátory plnění	Přímá forma pomoci obcím nebo metodická pomoc zodpovědným pracovníkům krajů.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Specifický cíl B4: Pokračování v opatřeních proti infiltraci extremistů do bezpečnostních složek

Číslo a název opatření	B 4.1 Pokračování v nastavených opatřeních proti infiltraci extremistů do bezpečnostních složek a ozbrojených sil a proti možnému působení extremistů či šíření extremistických názorů v těchto subjektech
Způsob plnění	Spektrum aktivit zaměřených na PČR, HZS ČR, VS, CS a AČR (včetně Aktivní zálohy).
Indikátory plnění	Provádění lustrací, preventivních, vzdělávacích, organizačních, legislativních či jiných aktivit s cílem zabránit infiltraci extremistů do výše uvedených subjektů. Spolupráce výše uvedených subjektů s Policií ČR, zejména specialisty na nenávistnou kriminalitu.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	MV – HZS, MF – CS, MSP – VS, MO
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	B 4.2 Poskytování podpory a pomoci od PČR vůči obecním policiím v otázce zamezení infiltrace extremistů
Způsob plnění	Informační pomoc PČR obecním policiím při přijímání nových uchazečů za účelem eliminace infiltrace extremistů.
Indikátory plnění	Nastavení standardizovaného komunikačního kanálu mezi PČR a obecními policiemi.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Specifický cíl B5: Paralýza protidemokratických domobran

Číslo a název opatření	B 5.1 Eliminace protidemokratických domobran
Způsob plnění	Důsledné využívání všech zákonných možností k potírání jejich činnosti.
Indikátory plnění	Pravidelný a intenzivní monitoring a výměna informací mezi relevantními bezpečnostními složkami. Informování veřejnosti o jejich činnosti, např. formou zpráv o extremismu a předsudečné nenávisti.

	V případě potřeby využívání zákonných možností k postihu trestné činnosti.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	BIS, VZ, MO, NSZ
Termín dokončení	12/2024

Strategický cíl C: Transparentní a srozumitelné posilování důvěry v demokracii.

Specifický cíl C1: Aktivity na reintegraci (z)radikalizovaných a prevenci recidivy

Číslo a název opatření	C 1.1 Podpora zavádění probačních a resocializačních programů pro mladistvé pachatele i dospělé pachatele
Způsob plnění	Realizace osvědčených aktivit PMS a VS.
Indikátory plnění	Pokračování v činnosti programových center, ve kterých bude skupinovou formou pracováno s odsouzenými s uloženou povinností absolvovat některý z programů. Spolupráce se zahraničními subjekty, přenos příkladů dobré praxe. Podpora projektů na rozvoj programů v rámci dotačních titulů Ministerstva spravedlnosti „Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy“ a „Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele“.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MSP – PMS
Spolupracující subjekty	MSP – VS
Termín dokončení	12/2024

Specifický cíl C2: Vzdělávání a osvěta

Číslo a název opatření	C 2.1 Revize rámcových vzdělávacích programů pro základní vzdělávání
Způsob plnění	Reflexe mediální výchovy a problematiky informačních a komunikačních technologií v aktualizaci klíčových kompetencí.
Indikátory plnění	Stanovení průřezových témat prostřednictvím očekávaných výstupů.

Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MŠMT
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	C 2.2 Podpora preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních
Způsob plnění	Podpora preventivních opatření v oblasti rizikového chování dětí a mládeže.
Indikátory plnění	Plnění úkolů Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže pro roky 2019–2027. Podpora vzdělávacích a preventivních programů škol, školských zařízení, ostatních organizací i krajských projektů. Pravidelná aktualizace informací se vztahem ke vzdělávání a prevenci na webových stránkách MŠMT.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MŠMT
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	C 2.3 Realizace vzdělávacích a poradenských programů zaměřených na prevenci vzniků konfliktů, zvyšování tolerance, řešení či mediace sporů
Způsob plnění	Realizace projektu Místo pro všechny a jeho aktivity Domluvíme se.
Indikátory plnění	Poskytování podpory školám.
Způsob financování	Z grantového mechanismu Norských fondů.
Odpovědný subjekt	MMR – OSZ
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2023

Číslo a název opatření	C 2.4 Realizace mediální kampaně
Způsob plnění	Pokračování projektu Místo pro všechny a jeho aktivity Mediální kampaň HateFree Culture.
Indikátory plnění	Pokračování v započatých aktivitách týmu HateFree.
Způsob financování	Z grantového mechanismu Norských fondů.
Odpovědný subjekt	MMR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2023

Číslo a název opatření	C 2.5 Realizace a podpora aktivit reflektujících rizika extremismu a předsudečné nenávisti, vysvětlujících výhody demokracie a představujících lidi, kteří bojovali/bojují za demokracii
Způsob plnění	Realizace a podpora kulturních, osvětových, vzdělávacích či jiných aktivit.
Indikátory plnění	Podpora projektů v oblasti kinematografie a médií, literatury a knihoven, muzeí, galerií a památníků. Spolupráce resortů kultury, školství, mládeže a tělovýchovy a vnitra. Úzká spolupráce s občanským sektorem a zahraničními institucemi.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MK
Spolupracující subjekty	MŠMT, MV
Termín dokončení	12/2024

Specifický cíl C3: Transparentní a oboustranně výhodná integrační politika

Číslo a název opatření	C 3.1 Pokračování v realizaci integrační politiky v oblasti menšin
Způsob plnění	Realizace a podpora kulturních, osvětových, vzdělávacích či jiných programů v oblasti menšin a cizinců. Koncepční uchopení problematiky romské integrace.
Indikátory plnění	Podpora kinematografie (např. festivaly) a médií s tematikou o menšinách a pro menšiny (např. periodický tisk, rozhlasová a televizní vysílání v jazycích menšin). Podpora uměleckých projektů (např. oblast tance, hudby či výtvarného umění). Podpora literatury a knihoven. Podpora muzeí, galerií a památníků. Plnění úkolů obsažených ve Strategii romské integrace 2021–2030, se zvláštním důrazem na strategický cíl věnovaný snižování míry anticiganismu. Spolupráce s občanským sektorem.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MK
Spolupracující subjekty	MŠMT, MV, ÚV, MPSV, MMR
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	C 3.2 Pokračování v realizaci integrační politiky u cizinců
Způsob plnění	Metodická a finanční podpora projektů integrace cizinců na lokální úrovni. Pokračování v informování veřejnosti o migraci a integraci cizinců.

Indikátory plnění	Realizace úkolů z Koncepce integrace cizinců a opatření stanovených v rámci Strategické skupiny ke koordinaci řešení dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV
Spolupracující subjekty	MK, MŠMT, MPSV, MMR, MPO, MZV
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	C 3.3 Provádění preventivních programů v sociálně vyloučených lokalitách
Způsob plnění	Koncepční uchopení problematiky sociálního začleňování a realizace preventivních projektů.
Indikátory plnění	Plnění úkolů Strategie sociálního začleňování 2021–2030. Plnění úkolů ze Strategie prevence kriminality v České 2022-2027. Pokračování v Programu prevence kriminality na místní úrovni, zejména pak v projektech Asistent prevence kriminality a Domovník – preventista.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MPSV
Spolupracující subjekty	MŠMT, MV, MPO, MF, MMR
Termín dokončení	12/2024

SHRNUTÍ

Tento akční plán obsahuje celkem 33 opatření, která budou naplněna v průběhu let 2023 a 2024. V případě potřeby na ně budou navazovat další opatření, která se objeví v následujícím akčním plánu pro roky 2025 a 2026.

PŘÍLOHA 1 – VYHODNOCENÍ AKČNÍHO PLÁNU BOJE PROTI EXTREMISMU A PŘEDSUDEČNÉ NENÁVISTI 2021 - 2022

ÚVOD

Akční plán boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2022 je prvním ze tří akčních plánů, které mají sloužit k naplňování cílů Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021–2026 (dále jen „Koncepce“). U jednotlivých opatření je vždy vyhodnocováno naplnění indikátorů a samotná opatření budou hodnocena na škále

splněno – splněno částečně – nesplněno

s patřičným upřesňujícím komentářem.

V případě, že opatření není zcela splněno, je zváženo jeho zařazení do následujícího akčního plánu, případně jiné řešení situace. Vyhodnocování na základě poskytnutých podkladů zpracovává odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Vyhodnocení je předkládáno Výboru pro vnitřní bezpečnost, Bezpečnostní radě státu a vládě.

VYHODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH OPATŘENÍ

Strategický cíl A: Zajistit ochranu a pomoc obětem trestné činnosti, ujednotit postup OČTŘ a vytvářet policii i státním zástupcům dobré podmínky k výkonu činnosti.

Specifický cíl A1: Respektování specifík obětí a ujednocení rozhodovací praxe.

A1.1 Posílení metodické podpory Policie ČR a státních zástupců v oblasti trestných činů z nenávisti

Splněno.

V rámci **Policie ČR** opatření plněno průběžně, v gesci Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování, ve spolupráci s Ministerstvem vnitra a dalšími subjekty.

Na všech stupních **státního zastupitelství** existuje obligatorní specializace státních zástupců na trestné činy spáchané z rasové, národnostní nebo jiné nenávistné pohnutky a extremismus. Podle čl. 92 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019, o

postupu státních zástupců v trestním řízení, ve znění pozdějších předpisů platí, že státní zástupce při dozoru ve věcech trestných činů spáchaných z nenávisné pohnutky spočívající v rasové, národnostní, náboženské a jiné nenávisti, popřípadě i trestných činů, kde tato pohnutka známkou skutkové podstaty není (např. § 272 trestního zákoníku), dbá na provedení všech úkonů potřebných ke zjištění pohnutky pachatele.

Článek 1 odst. 1 písm. a) bod 1. pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 10/2011, o informacích, ve znění pozdějších změn stanovuje, že státní zastupitelství, konají-li řízení v prvním stupni, mají povinnost informovat odbor trestního řízení Nejvyššího státního zastupitelství o nápadu trestných činů spáchaných z národnostní, rasové, náboženské, politické nebo jiné nenávisné pohnutky a vyžádá-li si další informování, i o způsobu vyřízení věci.

Nejvyšší státní zastupitelství přezkoumává usnesení o zastavení trestního stíhání nebo postoupení věci na základě úplného spisového materiálu, jde-li o trestné činy rasově motivované nebo spáchané příslušníky extremistických skupin (čl. 107 a přílohy č. 2 bodu 1 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019, o postupu státních zástupců v trestním řízení).

Na Nejvyšším státním zastupitelství působí národní zpravodaj pro boj proti terorismu, extremismu a trestným činům spáchaným z nenávisti. Aktuálně tento post zastává JUDr. Jan Lata, Ph.D., státní zástupce odboru trestního řízení Nejvyššího státního zastupitelství. Národní zpravodaj a jeho expertní tým jsou především garantem mezinárodní spolupráce a vzdělávacích aktivit. Na extranetu státního zastupitelství v sekci „Národní zpravodajové“ uveřejňuje národní zpravodaj odkazy na důležitá judikatorní rozhodnutí, zprávy o své činnosti a další materiály související s problematikou extremistického charakteru.

Shrnutí situace týkající se trestných činů z rasových, národnostních a jiných nenávisných pohnutek, a to včetně poznatků k postihu teroristických trestných činů lze nalézt také ve Zprávě o činnosti státního zastupitelství, a to jak v textové, tak také v tabulkové části (zpravidla tabulka č. II/5, přehled č. II/5a). Tato zpráva je v souladu s § 12 odst. 6 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, každoročně předkládána nejvyšším státním zástupcem nejpozději do poloviny kalendářního roku prostřednictvím ministra spravedlnosti. Součástí zpráv o činnosti státního zastupitelství jsou také jednotlivé zprávy národních zpravodajů, mj. i zpráva o činnosti národního zpravodaje pro boj proti terorismu, extremismu a trestným činům spáchaným z nenávisti. Tyto materiály jsou dostupné všem státním zástupcům díky přístupu k extranetu státního zastupitelství, ale také široké veřejnosti, neboť jsou taktéž uveřejněny na internetových stránkách Nejvyššího státního zastupitelství (<https://verejnazaloba.cz/>).

V roce 2022 dokončil **Institut pro kriminologii a sociální prevenci** výzkumný úkol „Kriminologická analýza trestných činů, motivovaných rasovou, národnostní či obdobnou záští“. Primárním cílem výzkumu bylo získat nové kriminologické poznatky o předsudečné a „extremistické“ trestné činnosti a jejích pachatelích v ČR, dále pak zmapovat prostředky využívané k postihu těchto pachatelů. Hlavní metodou byla analýza trestních spisů za několik let.

Z hlediska věku se pachatelé tzv. hate crime odlišují od středních hodnot věku pachatelů celkové trestné činnosti v ČR. Především pozorujeme výrazně větší podíl osob mezi 20.-29. rokem věku. Bylo též zjištěno, že pachatelé byly z velké části osoby, které již měly za sebou

trestní minulost: cca 60 % z nich bylo v minulosti pravomocně odsouzeno. Pod vlivem alkoholu a/nebo drog spáchalo trestné činy cca 63 % osob z našeho vzorku. Osob zaměstnaných (trvale či alespoň příležitostně) byla ve vzorku necelá polovina, 30 % bylo nezaměstnaných.

Pro účely analýzy vzorku předsudečných trestných činů byla vytvořena pracovní kriminologická kategorie „příznivec extremismu“. Ve zkratce zde jde o to, zda se občan, zastoupený ve vzorku obžalovaných, již před činem profiloval jako osoba tíhnoucí ke krajním politickým konceptům. Jednalo se, vzhledem k charakteristice spáchaných činů, vždy o příznivce ultrapravice. S takto omezující definicí byla ve vzorku vymezena pětina osob, prokazatelně se identifikujících s krajní pravicí. Druhá pětina jsou osoby, u kterých buď lze toto ideologické směřování předpokládat (např. na základě jejich trestní minulosti, přátelských vazeb apod.), ale chybí pro to preciznější podklad, anebo byly ve spojení s extrémistickými subjekty v minulosti. 12 % osob se potýkalo s psychickými problémy; polovina z nich trpí přímo psychickou poruchou.

Vzhledem k tomu, že jde o nejpočetnější etnickou menšinu u nás, nejčastější obětí trestných činů z nenávisti jsou u nás Romové, kteří tvoří přes polovinu obětí. Zbytek tvoří etničtí Češi (zhruba třetina) a cizinci evropského původu, napadení z důvodů předsudků proti jejich národnosti, a několik příslušníků mimoevropských etnik.

Nejpočetnějšími delikty jsou urážky na veřejnosti (28 % pachatelů), dále fyzické napadení neznámé osoby (21 %) a hajlování na veřejnosti (16 %). 12 % pachatelů se dopustilo svého protizákonného jednání v prostředí Internetu, a buď obecnou propagací hnutí, směřujících k potlačení práv a svobod občanů, nebo útoky proti konkrétním osobám.

A1.2 Systémové změny k zadokumentování nenávistné pohnutky

Splněno částečně.

Byly připraveny návrhy změn ve formulářích. Nicméně k realizaci dosud nedošlo vlivem vytížení relevantních pracovníků v rámci řešení událostí souvisejících s pandemií Covid 19 a konfliktem na Ukrajině.

A1.3 Zprostředkování vzdělávání a tréninku policejním specialistům v oblasti postihu nenávistné trestné činnosti

Splněno.

Realizováno průběžně v rámci specializačních kurzů a instrukčně metodických zaměstnání. Deficit v oblasti instrukčně metodických zaměstnání byl způsoben restrikcemi v době pandemie a dále uvolněním ubytovacích kapacit pro válečné uprchlíky z Ukrajiny. Vzdělávání specialistů však probíhalo na bázi pracovních skupin.

A1.4 Zprostředkování vzdělávání a tréninku státním zástupcům v oblasti postihu nenávistné trestné činnosti

Splněno.

V roce 2022 proběhly ve spolupráci s Justiční akademií v Kroměříži tři vícedenní semináře pro specialisty na okresních a krajských stupních státního zastupitelství (24.–25.3., 13.–14.10., 24.–25.11.). De facto všichni státní zástupci specializující se na problematiku

extremismu a hate crime absolvovali tento seminář, přičemž ve vzdělávacích akcích u tohoto druhu trestné činnosti je plánováno pokračovat i v následujících letech.

V průběhu prosince 2022 se uskutečnilo v prostorách Justiční akademie v Kroměříži také „Setkání sítě specialistů na kybernetickou kriminalitu“. Akce se zúčastnili specialisté státního zastupitelství a Policie ČR pro oblast kyberkriminality.

Národní zpravodaj pro boj proti kybernetické kriminalitě, pro ochranu práv k nehmotným statkům a kybernetickou bezpečnost Mgr. Tomáš Foldyna z Nejvyššího státního zastupitelství vedl v průběhu let 2021 a 2022 několik seminářů určených pro státní zástupce. Semináře byly zaměřeny zejména na téma „Elektronických důkazů v trestním řízení; Zajišťování, procesní použití, využití, hodnocení; Zajišťovací úkony v kyberprostoru; Mezinárodní spolupráce.“

Na extranetu státního zastupitelství národní zpravodajové zveřejňují metodická doporučení či odkazy na aktuální důležitá judikatorní rozhodnutí týkající se dané specializace. Takto zveřejňované materiály jsou dostupné všem státním zástupcům. Zmínit lze například „Metodickou pomůcku pro policisty a státní zástupce k nenávisným projevům (nejen) na internetu“, „Analýzu rozhodovací praxe Nejvyššího soudu k extremistickým trestným činům“, případně „Přehled judikatury – Elektronické důkazy v trestním řízení“.

Státní zástupci se v průběhu roku 2022 zúčastnili také školení „Kybernásilí a nenávisné projevy na sociálních sítích“ pořádaného Justiční akademií či zahraničního semináře „Antisemitism and Hate Crimes“ v Polsku, pořádaného ve spolupráci s Evropskou justiční vzdělávací sítí (EJTN).

A1.5 Spolupráce specialistů na extremismus a styčných důstojníků na menšiny. Spolupráce s Odborem pro sociální začleňování MMR a zástupci občanské společnosti za účelem zjišťování situace v oblasti menšin

Splněno.

Zejména spolupráce policejních specialistů na extremismus a styčných důstojníků na menšiny probíhá průběžně. Spolupráce a vzájemná součinnost je funkční.

Problematika je rovněž zohledněna v rámci naplňování Strategie romské integrace 2021–2030.

A1.6 Zajištění pomoci obětem trestné činnosti z nenávisti

Splněno.

Ministerstvo spravedlnosti podporuje projekty, které pomáhají obětem trestných činů z nenávisti, v rámci dotačního titulu Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů. Na dotační titul bylo v roce 2022 alokováno 8.800.000,- Kč. Dlouhodobě je v rámci tohoto titulu podporován projekt Poradna Justýna od organizace In Iustitia, o. p. s., který je zaměřen na pomoc obětem předsudečných trestných činů, tedy trestných činů motivovaných rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou nebo jinou podobnou nevraživostí a předsudky. Tento projekt byl v roce 2022 podpořen částkou ve výši 1.382.138,- Kč.

V roce 2022 provedl **Institut pro kriminologii a sociální prevenci** reprezentativní viktimologické šetření na vzorku překračujícím 3.000 respondentů. Na problematiku předsudečného násilí směřovala otázka na respondenty, kteří byli v posledních třech letech fyzicky napadeni (bez zjištěného motivu). Z nich 9 % uvedlo, že podle jejich názoru byl útok spáchán z předsudečných důvodů. Tento podíl je zcela totožný jako v předchozím výzkumu z roku 2018. Ve starším výzkumu šlo o směs (subjektivně vnímaných) motivací – kromě barvy pleti byl v několika případech útok na respondenta spáchán pro jeho příslušnost k majoritě nebo pro jeho politické přesvědčení. V aktuálním výzkumu zcela převažuje napadení Romů z rasových důvodů, objevuje se i napadení pro odlišnou sexuální orientaci.

Pokud bychom toto viktimologické zjištění použili pro aproximaci míry takto motivovaných činů: v roce 2021 bylo policií evidováno 3.700 činů, klasifikovaných jako úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - § 146a). U více než 300 z nich by tak za použití výše uvedených poznatků bylo možno předpokládat nějaký typ nenávistné motivace.

V roce 2021 probační úředníci zahájili v 74 střediscích po celé ČR spolupráci s 4.281 oběťmi trestných činů, v roce 2022 pak s 4.843 oběťmi. Ve 30 lokalitách pracovali při středisku **Probační a mediační služby** také poradci pro oběti trestných činů. Ti nabízejí pomoc a podporu zejména obětem, které středisko kontaktují bez návaznosti na konkrétní projednávaný případ v trestním řízení, ale také obětem, se kterými probační úředník navázal spolupráci v rámci projednávaného případu obviněného/odsouzeného a které potřebují dlouhodobější či intenzivnější podporu, když v místě není dostupná služba pro oběti, nebo oběť nechce zahajovat spolupráci s dalším subjektem.

Probační a mediační služba poskytuje obětem pomoc a poradenství, právní informace a psychosociální podporu, realizuje mediace mezi obětí a pachatelem a restorativní rodinné skupinové konference (zejména v případech dětí a mladistvých pachatelů), zprostředkovává také uzavření dohod o náhradě škody a dohod o vzájemném vypořádání vztahů. Pracovníci probační a mediační služby také pomáhají obětem trestných činů s prohlášením o dopadu trestného činu nebo se žádostí o peněžitou pomoc podle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestné činnosti.

Jako součást projektu Odborného evropského centra pro oběti terorismu (EUCVT) pořádala Probační a mediační služba ve dnech 4. - 5. 10. 2021 dvoudenní školení se zaměřením na integrovanou podporu obětem terorismu. Akce se zúčastnilo 20 profesionálů ze státních a nestátních organizací, kteří jsou zapojeni do systému podpory obětí. Výstupem projektu EUCVT je Příručka pro oběti terorismu v EU a národní příručky, které rozvíjejí práva obětí terorismu v každém členském státě. Vznikla i národní příručka pro oběti terorismu v ČR. V roce 2022 realizovala Probační a mediační služba pro své pracovníky několik běhů dvou online školení zaměřených na uplatňování práv obětí v praxi: Uplatňování práv obětí s důrazem na peněžitou pomoc obětem trestných činů a Náhrada škody obětem trestných činů.

Probační a mediační služba podporuje multidisciplinární spolupráci s nevládními neziskovými organizacemi, orgány činnými v trestním řízení, zdravotnickými zařízeními i samosprávnými a státními úřady v oblasti pomoci obětem trestné činnosti na lokální i národní úrovni.

V roce 2021 se Probační a mediační služba stala Národním kontaktním bodem pro oběti teroristických útoků v rámci iniciativy Evropské sítě pro práva obětí (European Network on

Victims' Rights). Spolupráce kontaktních míst pro oběti terorismu v dalších zemích Evropské unie zahrnuje nejen výměnu informací, zkušeností a sdílení příkladů dobré praxe, ale i poskytování informací případným obětem terorismu. V případě teroristického útoku si kontaktní místa pro oběti terorismu budou vyměňovat informace zejména procesního charakteru (právní informace, informace o poskytnutí zdravotní péče v dané zemi, informace o možnosti účasti na trestním řízení, o náhradě škody atd.). V roce 2022 pokračovala jednání zástupců národních kontaktních míst s cílem nastavení procesů pro případ potřeby poskytnutí pomoci obětem teroristického útoku, za tímto účelem byl připravován protokol postupů (zatím nebyl finálně schválen).

Probační a mediační služba se zapojuje do procesů dotačního řízení Ministerstva spravedlnosti Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů pro tyto programy (zástupci Probační a mediační služby jsou členy dotačních komisí Ministerstva spravedlnosti) a její zástupci jsou členy v expertních skupinách.

Probační a mediační služba spolupracovala s Institutem pro kriminologii a sociální prevenci na realizaci výzkumného úkolu na téma oběti trestné činnosti v rámci dotazníkového šetření určeného probačním pracovníkům.

Specifický cíl A2: Vytváření podmínek pro práci Policie ČR a SZ, užší spolupráce.

A2.1 Zvýšení efektivity pracovních skupin specialistů na extremismus a nenávistnou kriminalitu

Nesplněno.

S ohledem na vznik Národní centrály proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě služby kriminální policie a vyšetřování nebylo opatření finalizováno. Bude zařazeno do dalšího akčního plánu.

A2.2 Zpřesnění statistického vykazování nenávistných trestných činů

Splněno částečně.

Byly připraveny návrhy změn číselníků. Nicméně k realizaci dosud nedošlo vlivem vytížení relevantních pracovníků v rámci řešení událostí souvisejících s pandemií Covid 19 a konfliktem na Ukrajině.

V rámci projektu rozvoje a inovace statistik bylo navrženo zřízení meziresortního projektového týmu v gesci ministerstva vnitra a ministerstva spravedlnosti, který bude plnit uložené úkoly: 1. Analýza současných statistických informačních systémů resortů vnitra a spravedlnosti, 2. Vytvoření návrhu architektury věcného řešení, následné aplikační architektury a technologické architektury ve vrcholové úrovni architektury úřadu/systému, 3. Vytvoření architektury nového systému včetně tržní konzultace a 4. Analýza finančních a dalších nákladů

či zdrojů včetně jejich možného projektového krytí. Tyto úkoly byly předloženy vládě v únoru 2023.

A2.3 Sjednocení policejních informačních a analytických systémů, které se mimo jiné věnují nenávistné trestné činnosti. Zvýšení schopnosti efektivní a včasné výměny informací

Nesplněno.

K realizaci úkolu je potřeba rozsáhlé analýzy. Úkol není zahrnut do dalšího plánu, protože spadá do jiných koncepčních dokumentů a přesahuje oblast extremismu a předsudečné nenávisti.

A2.4 Prohlubování mezinárodní policejní a justiční spolupráce v oblasti extremismu a terorismu

Splněno.

Spolupráce v současné době je na velmi dobré úrovni.

A2.5 Mechanismus umožňující podání trestních oznámení k nezákonným obsahům online. Zajištění uživatelského komfortu tohoto mechanismu pro veřejnost i pro policii

Splněno.

V roce 2020, kdy byla služba spuštěna, bylo evidováno 19 podání. V roce 2021 to bylo 29 podání. V roce 2022 bylo evidováno 102 podání. Nejvíce bylo odesláno v březnu (14), listopadu (14) a říjnu (13). U zbývajících měsíců se jedná převážně o jednotky podání.

V souvislosti s nařízením EU k odstraňování teroristického obsahu v online prostředí byl připraven návrh na nový online formulář.

A2.6 Nastavení standardizované komunikace mezi Vnější službou a specialisty na nenávistnou trestnou činnost

Splněno.

Opatření plněno průběžně.

A2.7 Realizace na praxi orientovaných výzkumných projektů

Splněno.

Ministerstvo vnitra je gestorem národního bezpečnostního výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „bezpečnostní výzkum“). V současnosti je základním strategickým dokumentem pro rozvoj bezpečnostního výzkumu v ČR „Meziresortní koncepce podpory bezpečnostního výzkumu ČR 2017-2023 s výhledem do roku 2030“, schválená usnesením vlády č. 509/2017.

Aktuálně jsou realizovány čtyři výzkumné programy účelové podpory:

- Program Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019-2025 (IMPAKT 1, UV č. 96/2019): Program je realizován v režimu veřejné soutěže s předpokládaným objemem podpory ve výši 1.230 mil. Kč. V rámci tohoto programu je podporováno 25 projektů.
- Program bezpečnostního výzkumu ČR 2021–2026: vývoj, testování a evaluace nových bezpečnostních technologií (SECTECH, UV č. 898/2020): Program je realizován v režimu veřejné soutěže s celkovým rozpočtem ve výši 714 mil. Kč. V rámci tohoto programu je podporováno 25 projektů.
- Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2022-2027 (SecPro, UV č. 283/2021): Program je realizován v režimu veřejné zakázky s celkovým rozpočtem ve výši 780 mil. Kč. Hlavním cílem programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů ČR prostřednictvím podpory výzkumných potřeb orgánů státní správy, které umožní jednotlivým aktérům na poli zajišťování bezpečnosti získávat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet potřebné specifické schopnosti pro efektivní zabezpečování úkolů v jejich působnosti.
- Program Otevřené výzvy v bezpečnostním výzkumu 2023-2029 (OPSEC, UV č. 141/2022): Program je realizován v režimu veřejné soutěže s celkovým rozpočtem ve výši 2.396 mil. Kč. V tomto programu byla v roce 2022 vyhlášena a vyhodnocena první veřejná soutěž, ve které bylo k podpoře vybráno 51 projektů.

V rámci podpořených projektů napříč programy bezpečnostního výzkumu se problematice extremismu věnují níže uvedené projekty:

- VJ01010084 - Elektronické důkazy v trestním řízení.
- VJ02010041 - Sada forenzních analytických nástrojů ke zpracování obrazu a videa pro službu kriminální policie a vyšetřování.
- VJ01030006 - Mezinárodní spolupráce ve forenzní analýze otisků prstů a obrázků obličeje pro službu kriminální policie.
- VB01000028 - Platforma pro sdílení obrazu v reálném čase během bezpečnostních incidentů a mimořádných událostí pro IZS s analýzou obsahu pomocí umělé inteligence.
- VB01000041 - Systém hodnocení bezpečnostních aspektů hromadných společenských akcí ve vztahu k vybraným bezpečnostním incidentům.
- VB01000066 - Multimodální biometrické zařízení pro ověření identity osob na základě otisků prstů a obličeje při překračování státních hranic.

V rámci první veřejné soutěže v programu OPSEC byl k podpoře vybrán projekt „Automatizovaná forenzní laboratoř digitálních dat pro odhalování komplexní trestné činnosti.“

Specifický cíl A3: Pravidelné a srozumitelné informování veřejnosti.

A3.1 Pravidelný informační servis určený veřejnosti a médiím

Splněno.

Dokumenty Ministerstva vnitra jsou k dispozici zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>, Výroční zprávy Bezpečnostní informační služby zde: <https://www.bis.cz/vyrocní-zpravy/>, Vojenského zpravodajství zde: <https://www.vzcr.cz/vyrocní-zpravy-o-cinnosti-vojenskeho-zpravodajstvi-41>, Nejvyššího státního zastupitelství zde: <https://verejnazaloba.cz/nsz/zprava-o-cinnosti-statniho-zastupitelstvi-za-rok-2021-dalsi-pokles-kriminality-ale-take-vice-zavaznych-a-slozitych-pripadu/>. Dále byly vydávány různé ad hoc zprávy z bezpečnostní komunity určené médiím a veřejnosti. Zmínit je třeba produkty z dílny Centra proti hybridním hrozbám: <https://www.mvcr.cz/chh/> a https://twitter.com/chh_mvcr.

Strategický cíl B: Zvýšit efektivitu boje se skupinami ohrožujícími demokracii.

Specifický cíl B1: Posílení schopnosti bojovat s dezinformacemi s prvky xenofobie.

B1.1 Participace na vládních aktivitách proti hybridním hrozbám

Splněno.

V dubnu 2021 vláda schválila materiál **Ministerstva obrany** s názvem Národní strategie pro čelení hybridnímu působení (více zde: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/vlada-schvalila-narodni-strategii-pro-celeni-hybridnimu-pusobeni-227120/>). Jedná se o první strategický dokument věnovaný tomuto fenoménu. Konkrétní úkoly zaměřené explicitně předsudečnou nenávist a extremismus nezmiňuje. Nicméně fakt, že v rámci hybridního působení je podporováno šíření předsudečně nenávistných myšlenek, je dlouhodobě reflektován institucemi, jejichž zástupci se na strategickém dokumentu podílely. Spolupráce mezi specialisty na extremismus a předsudečnou nenávist se specialisty na hybridní hrozby se tak stala běžnou každodenní praxí. Plnění úkolu je rovněž reflektováno v Akčním plánu k Národní strategii pro čelení hybridnímu působení.

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost ze své pozice participoval na naplňování úkolu č. 8 Akčního plánu k Národní strategii pro čelení hybridnímu působení, jehož náplní bylo zapojovat problematiku hybridního působení do cvičení, účastnit se a pravidelně vyhodnocovat cvičení s prvky čelení hybridnímu působení, včetně mezinárodních cvičení ve spolupráci s NATO a EU. Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost se rovněž zúčastnil jednání odborné pracovní skupiny k hybridním hrozbám.

B1.2 Využívání strategické komunikace pro boj s dezinformacemi s xenofobním zaměřením

Splněno.

V rámci **Ministerstva vnitra** se tématu dlouhodobě věnuje Centrum proti hybridním hrozbám. To produkovalo celou řadu informačních materiálů. Jeho produkty byly zveřejňovány prostřednictvím webové stránky <https://www.mvcr.cz/chh/> či prostřednictvím účtu na Twitteru https://twitter.com/chh_mvcr. Za účelem zkvalitnění strategické komunikace byl v rámci Ministerstva vnitra zformován Krizový informační tým (KRIT). Aktivity **Ministerstva obrany** související se strategickou komunikací témat dezinformací s xenofobním zaměřením jsou pravidelně komunikovány a koordinovány s Centrem proti hybridním hrozbám, od 1. 7. 2022 dále také s oddělením strategické komunikace na Ministerstvu vnitra.

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost se v roce 2021 podílel na připomínkování Návrhu systému strategické komunikace státu, kterou zpracovalo a předložilo Ministerstvo obrany. Ze své pozice žádným způsobem neposuzuje obsah informací v kyberprostoru, a proto se do kampaní zaměřených na boj s dezinformacemi s xenofobním zaměřením nezapojuje vytvářením vlastního obsahu. Nicméně realizoval vlastní komunikační kampaně, jejichž cílem bylo mezi různými sociálními skupinami obyvatel zvýšit povědomí o kybernetické bezpečnosti.

B1.3 Systémové potírání nezákonného nenávistného obsahu online

Splněno.

Úkol byl plněn průběžně. Čeští zástupci se zúčastnili akcí v rámci Evropského internetového fóra (<https://www.internetforum.eu/>), kde se mj. řešily aktuální otázky spojené s nenávistným obsahem online. V rámci této platformy docházelo k setkávání se zástupci Global Internet Forum to Counter Terrorism (<https://gifct.org/>) a Tech Against Terrorism (<https://www.techagainstterrorism.org/>). Hlavním kontaktním bodem pro EU Internet Referral Unit je Národní kontaktní bod proti terorismu v rámci Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování.

Vláda schválila návrh zákona proti šíření teroristického obsahu online, který do českého práva převádí nařízení EU. Více informací zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-proti-online-sireni-terroristickeho-obsahu-vlada-schvalila-navrh-reagujici-na-narizeni-platne-v-cele-eu.aspx>.

B1.4 Zabránění poskytování peněz od státu subjektům šířícím nenávistný obsah

Nesplněno.

Opatření bylo diskutováno v rámci bezpečnostní komunity. Informace k tématu s návrhem možných řešení však zpracována nebyla. Důvodem bylo vytížení relevantních pracovníků v rámci koronavirové epidemie a posléze aktivitami v souvislosti s válkou na Ukrajině. Úkol se přesouvá do akčního plánu na roky 2023 - 2024.

Specifický cíl B2: Posílení schopnosti detekovat radikalizované osoby

B2.1 Zvyšování schopnosti Policie ČR, Vězeňské služby, Probační a mediační služby rozpoznat prvky radikalizace

Splněno.

Kurz Prevence a identifikace znaků radikalizace je kontinuálně školen v rámci jednotlivých krajských ředitelství **policie**. V současné době každý posluchač základní odborné přípravy projde tímto školením v rámci řízené praxe na příslušném školním policejním středisku.

V oblasti mezinárodního vzdělávání byl v září 2022 realizován ve spolupráci s agenturou CEPOL kurz „Investigation challenges in counter terrorism“, jehož cílem bylo sdílení dobré praxe ze zemí EU v boji proti extremismu a terorismu; cílovou skupinou byli zástupci orgánů činných v trestním řízení Západního Balkánu.

Koncepcí boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2026 a Akčním plánem proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2022 bylo **Probační a mediační službě** uloženo, aby se zaměřila na aktivity k detekování a prevenci radikalizace ve věznicích a v rámci probačního dohledu. V roce 2021 absolvovalo 44 probačních úředníků školení HELP (Human Rights Education for Legal Professionals) v rámci společného projektu Rady Evropy a OSN zaměřeného na prevenci a práci s radikalizovanými osobami. Jednalo se o jeden ze série kurzů realizovaných online v rámci projektu pro různé členské státy Unie. V roce 2022 v této oblasti školení neprobíhalo.

Vězeňská služba pokračovala ve vzdělávání zaměstnanců v oblasti detekce a prevence radikalizace ve věznicích. Také prohloubila spolupráci s expoziturami Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování.

Tématu extremismu je každoročně věnována pozornost v rámci služební a profesní přípravy příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby, která se provádí ve stanovených termínech na všech organizačních jednotkách. Akademie Vězeňské služby ČR ve Stráži pod Ralskem v rámci základní odborné přípravy (dále jen „ZOP“) typu A pro příslušníky Vězeňské služby vyučuje téma radikalismu a extremismu v předmětech Profesní etika, Pedagogika, Psychologie. V roce 2022 tímto kurzem prošlo 550 příslušníků. V rámci ZOP typu B pro odborné zaměstnance Vězeňské služby je téma terorismu a extremismu vyučováno v předmětech Profesní etika, Forenzní a penitenciární psychologie. V roce 2022 tímto kurzem prošlo 69 odborných zaměstnanců. V rámci projektů realizovaných z fondů Evropské unie – operační program Zaměstnanost byly v roce 2022 realizovány kurzy Komunikace s vězňnými cizinci – 22 osob, Muslimská a vietnamská specifika – 24 osob, Ruskojazyční odsouzení ze zemí bývalého Sovětského svazu – 75 osob.

Vězeňská služba vězněné osoby s rizikem radikalizace diferencuje podle výše a zaměření rizik, přičemž vedle vzdělávání a zaměstnávání klade zvláštní důraz na odborné zacházení ve smyslu snižování kriminogenních rizik. K tomu vězněné osoby s rizikem radikalizace zapojuje především do skupinových (terapeutických) intervencí, které nemusí být nutně zaměřeny na téma radikalizace jako takové, ale týkají se širších terapeutických témat

sebeuvědomění, sebehodnoty, emočního prožívání a násilí. Vězeňská služba vzhledem k nízkému počtu radikalizovaných vězňů nedisponuje samostatným deradikalizačním programem a je značně zdrženlivá v umisťování radikalizovaných vězňů do skupin a v jejich vyčleňování, aby takovým jedincům nedávala příležitosti cítit se výlučně a získávat další následovníky.

V roce 2021 proběhl on-line webinář na téma Radikalizace vězňů, jehož součástí bylo rovněž představení výzkumu k podrobnější psychologické diagnostice u osob v procesu násilné radikalizace, prováděného Psychologickým pracovištěm Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ve spolupráci s Vězeňskou službou. Seminář zároveň sloužil jako forma zaškolení psychologů k chystanému výzkumu, jehož cílem je podrobnější psychologická anonymizovaná diagnostika u osob v procesu násilné radikalizace s odpilotováním nového Inventáře rizika násilné radikalizace IRNR. Dne 22. 12. 2021 byly do vybraných vazebních věznic a věznic zaslány testové baterie v počtu potřebných kusů k provedení pohovorů a psychologického vyšetření u vybraných odsouzených s vysokým rizikem radikalizace. Vyplněné testové baterie od 33 odsouzených byly ke stanovenému datu 31. 8. 2022 doručeny k rukám vedoucího psychologa Vězeňské služby. Po anonymizaci záznamníků budou data předána k vyhodnocení a analýze na Psychologické pracoviště Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra.

V současné době Vězeňská služba eviduje tři osoby ve výkonu trestu odnětí svobody pro teroristické trestné činy.

B2.2 Konceptní uchopení problematiky terorismu a měkkých cílů

Splněno.

Akční plán boje proti terorismu 2021 byl schválen usnesením vlády č. 561 z 21. 6. 2021. Akční plán boje proti terorismu 2022 byl schválen usnesením vlády č. 508 z 15. 6. 2022. Úkoly v něm obsažené byly průběžně plněny. Zároveň byla reflektována nutnost přípravy nového holistického strategického dokumentu k terorismu, který by reagoval na aktuální bezpečnostní rizika a výzvy. Ten by měl vzniknout od roku 2023.

S účinností od 28. 6. 2022 došlo ke změně zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 130/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Uvedeným zákonem došlo k dílčím změnám ve vymezení trestného činu teroristického útoku (kyberterorismu) podle § 311 odst. 1 písm. e) trestního zákoníku. Dále došlo v důsledku přijetí téhož zákona k zavedení nového trestného činu účasti v nestátní ozbrojené skupině zaměřené na působení v ozbrojeném konfliktu podle § 321a trestního zákoníku, kdy lze předpokládat, že pachatelé tohoto trestného činu si během své účasti v dané skupině osvojí řadu vojenských praktik s rizikem jejich využití po svém následném návratu do České republiky a že tyto osoby mohou rovněž po svém návratu mít sklon k zakládání různých radikálních či extremistických skupin či k členství v nich nebo ke snaze získat své následovníky v boji.

B2.3 Zvýšení schopnosti okamžitě reagovat na tzv. nízkoprofilové útoky ze strany Policie ČR

Nesplněno.

Opatření nebylo v roce 2022 realizováno, a to především z důvodu, že po napadení Ukrajiny ze strany Ruské federace se ukázala potřeba významnější novelizace zákona č. 14/2021 Sb., která bude předložena počátkem roku 2023. Ustanovení § 15 a 16 zákona č. 14/2021 Sb. budou v tomto směru ještě předmětem diskuze, obdobně jako způsob zahrnutí příslušníků Policie ČR do Systému střelecké přípravy, resp. smysluplnost jejich začlenění do Stanovené zálohy státu.

B2.4 Vytváření platformy spolupráce pro oblast extremismu cizinců

Splněno.

Standardizovaná spolupráce probíhá průběžně.

Specifický cíl B3: Udržování schopnosti zvládat násilná shromáždění

B3.1 Trénink, vzdělávání a cvičení policejních složek s cílem zvládat shromáždění s násilným prvkem

Splněno částečně.

Za hlavní událost v oblasti tréninku policejních složek v rámci bezpečnostních opatření lze považovat cvičení pořádkových jednotek a antikonfliktních týmů Josefov 2022. Více informací zde: <https://www.policie.cz/clanek/cviceni-josefov-2022.aspx>. V létě roku 2022 došlo k inovaci kurzů pro velitele opatření v rámci bezpečnostních opatření. Určeny byly pro cca 240 velitelů z úrovně územního odboru a městského či obvodního ředitelství policie.

Proběhly tři základní kurzy pro členy Antikonfliktních týmů. Došlo k dovybavení členů antikonfliktních týmů z prostředků Norských fondů. Vznikl zcela nový Antikonfliktní tým v rámci Ochranné služby Policie ČR, který si připsal svá první nasazení (v ČR je nyní 15 týmů – 14 v rámci jednotlivých krajských ředitelství policie + 1 v rámci Ochranné služby).

Omezení spojená s Covid – 19 poznamenala organizování vzdělávacích a tréninkových aktivit. Ovlivnila i metodickou pomoc českých policistů zahraničním policejním sborům, které podle českého modelu zřizovaly vlastní antikonfliktní týmy. Konkrétně se jednalo např. o Ukrajinu (zde úsilí českých policistů negativně poznamenala ruská agrese) a Moldavsku. V roce 2022 se čeští instruktoři zúčastnili i celorepublikového instrukčně metodického zaměření slovenských kolegů v Donovalech.

V letech 2021 i 2022 se měnil profil účastníků protestních shromáždění. Policie ČR byla nucena reagovat zejména aktivnějším využíváním „nízkoprofilových opatření“ s důrazem na deeskalační techniky. Využívání antikonfliktních týmů se stalo nutností při koncipování

bezpečnostních opatření. Rekordní nasazování těchto policistů a náročnost výkonu jejich práce bude vyžadovat novou strategickou úvahu Policie ČR k využívání antikonfliktních týmů.

B3.2 Aktualizace metodických standardů u pořádkových jednotek

Splněno.

Změna systemizace byla u speciálních pořádkových jednotek realizována. Byl kladen důraz na technické zabezpečení dokumentace bezpečnostních opatření, včetně proškolení techniků. V souvislosti s nutností důkladně zaznamenávat protiprávní jednání se upravila pracovní náplň techniků. Od roku 2023 má být zřízena nová Speciální pořádková jednotka v rámci Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

B3.3 Metodická pomoc obcím v oblasti shromažďovací agendy

Splněno.

Ze strany Ministerstva vnitra byly průběžně zodpovídaný telefonické i e-mailové dotazy a vydávány stanoviska ke konkrétním otázkám. Rovněž bylo poskytováno poradenství ohledně postupů v případě rizikových shromáždění, konzultace k přestupkové problematice se shromažďovacím prvkem.

Specifický cíl B4: Pokračování v opatřeních proti infiltraci extremistů do bezpečnostních složek

B4.1 Pokračování v nastavených opatřeních proti infiltraci extremistů do bezpečnostních složek a ozbrojených sil a proti možnému působení extremistů či šíření extremistických názorů v těchto subjektech

Splněno.

Opatření proti infiltraci extremistů do bezpečnostních složek jsou již několik let standardizována a jsou průběžně realizována.

V rámci resortu **Ministerstva obrany** se opatření vztahovala zejména na nové zájemce o služební/pracovní poměr v resortu MO a na zařazování vojáků v záloze do aktivních záloh. Tradičně probíhá spolupráce mezi Vojenskou policií a Policií ČR. Resort obrany klade důraz na vzdělávací aktivity personálu. Problematika extremismu a předsudečné nenávisti je zakotvena v koncepčních dokumentech věnujících se prevenci rizikového chování.

Uchazeč o přijetí do pracovního poměru k **Vězeňské službě ČR** prohlašuje čestným prohlášením, že „nepodporuje, nepropaguje nebo nesympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka, nebo které hlásá národnostní, náboženskou nebo rasovou zášť vůči jiné skupině osob“. Obdobná úprava platí i pro přijetí do služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru. Pravdivost čestného prohlášení zájemce o přijetí do služebního poměru k Vězeňské službě ČR se ověřuje postupem podle ustanovení § 14 a § 16 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Uvedené

ustanovení citovaného zákona bezpečnostní sbor opravňuje žádat o výpis z evidencí vedených Ministerstvem vnitra a dalšími orgány veřejné správy. Zároveň na žádost provede Policie ČR šetření v místě trvalého pobytu uchazeče ověřující jeho bezúhonnost. Současně s výše uvedenými kroky jsou také využívány možnosti psychologa při posuzování osobnostní způsobilosti uchazečů o přijetí do služebního poměru a psychologického posuzování uchazečů o zaměstnání u Vězeňské služby ČR.

B4.2 Poskytování podpory a pomoci od PČR vůči obecním policiím v otázce zamezení infiltrace extremistů

Splněno.

Plněno průběžně.

Specifický cíl B5: Paralýza protidemokratických domobran

B 5.1 Eliminace protidemokratických domobran

Splněno.

Činnost protidemokratických domobran se stala prioritním předmětem zájmu bezpečnostních složek. Ve sledovaném období byly však spíše v útlumu. Veřejnost byla o této komunitě informována prostřednictvím zpráv o extremismu a předsudečné nenávisti, výročních zpráv Bezpečnostní informační služby či Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování.

Strategický cíl C: Transparentní a srozumitelné posilování důvěry v demokracii.

Specifický cíl C1: Aktivity na reintegraci (z)radikalizovaných a prevenci recidivy

C1.1 Podpora zavádění probačních a resocializačních programů pro mladistvé pachatele i dospělé pachatele

Splněno, resp. splněno částečně.

Týmy BEZINKA

Probační a mediační služba připravuje pilotní odzkoušení malých akčních týmů ve vybraných okresech. Z důvodu epidemické situace v ČR a následně kvůli plnění jiných prioritních úkolů se v letech 2021 a 2022 nepodařila setkání mezirezortních týmů uskutečnit.

Programová centra Probační a mediační služby

K 1. 1. 2021 vznikla v rámci projektu Probační a mediační služby Zpátky do života 4 programová centra s působností v Severomoravském, Jihočeském, Západočeském a Severočeském soudním kraji. V lednu 2022 zahájilo činnost další programové centrum v Praze. Programová centra poskytovala v tomto období programy pro klienty Probační a mediační služby, kteří byli odsouzeni k alternativním trestům, klienty s dobrovolným zařazením absolvování programu do probačního plánu, i osoby podmíněně propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody. Každé programové centrum realizuje několik typů resocializačních programů. Ty pokrývají oblast snížení rizika kriminální recidivy, uvědomění si dopadů trestné činnosti, úspěšné sociální reintegrace a bezpečného chování v silničním provozu. Prostřednictvím kognitivně behaviorálního přístupu, individuálních a skupinových setkání i práce s rodinou usilují resocializační programy pro mladistvé i dospělé o změnu chování a postojů těchto pachatelů.

Rodinné skupinové konference

Rodinné skupinové konference jsou jedním z restorativních programů, které Probační a mediační služba ve vhodných případech nabízí a realizuje, jejich výhodou je zapojení rodinného systému a komunity do řešení následků trestného činu.

Týmy pro mládež

Probační a mediační služba se v součinnosti se zástupci Republikového výboru pro prevenci kriminality Ministerstva vnitra podílí na přípravě návrhu jednotného nastavení a národní koordinace týmů pro mládež. První návrhy prezentovala mezirezortní pracovní skupina na Republikovém výboru pro prevenci kriminality v roce 2021. V roce 2022 pokračovala činnost pracovní skupiny, která podrobněji analyzovala aktuální stav multidisciplinární spolupráce v oblasti práce s mládeží (zejména týmy pro mládež a systém včasné intervence). Na místní úrovni se Probační a mediační služba podílí na činnosti týmů pro mládež, v některých lokalitách je vede.

C1.2 Získávání informací a příkladů nejlepší praxe ze zahraničí

Splněno.

Probační a mediační služba byla i v letech 2021 a 2022 aktivním členem pracovní skupiny Probation and Prisons vytvořené v rámci RAN (The Radicalisation Awareness Network), která je aktivitou iniciovanou Evropskou komisí zastřešující zástupce členských zemí, a to odborníky a praktiky zabývajícími se možnostmi práce s pachateli ve spojení s tématy radikalizace, terorismu a extremismu. Pracovní skupina se těmito tématy zabývá ve vztahu k práci s odsouzenými ve věznicích a v rámci činnosti probační služby. Cílem setkání je vzájemná výměna informací o přístupech v praxi a tvorba doporučení k vytvoření účinné strategie a dobré praxe, kterou by mohly jednotlivé členské země dále tvořit a rozvíjet.

Zaměření skupiny:

- Programy snižující riziko radikalizace odsouzených během výkonu trestu ve vězení.
- Opatření přispívající ke snížení rizik spojených s propuštěním těchto pachatelů z vězení na svobodu.
- Zvýšení znalostí o podobě a účinnosti programů prevence radikalizace odsouzených a programů pro již radikalizované pachatele.

Specifický cíl C2: Vzdělávání a osvěta

C2.1 Aktualizace vzdělávacích kurikul

Splněno.

V rámci revize rámcových vzdělávacích programů pro základní vzdělávání bude aktualizován veškerý vzdělávací obsah všech vzdělávacích oblastí. Tedy nově, a to kompetenčně a gramotnostně budou formulovány očekávané výstupy, kterých má žák dosáhnout na konci základního vzdělávání. Vzdělávací obsah bude aktualizován tak, aby připravoval žáky na to, aby byli schopni čelit výzvám aktuálního světa a aktivně a odpovědně se podílet na tvorbě „světa budoucího“. Kromě nově formulovaných očekávaných výstupů jsou témata mediální výchovy a problematika informačních a komunikačních technologií explicitně zmíněny v zadání pro aktualizaci klíčových kompetencí, specificky souboru klíčových kompetencí digitálních:



Digitální kompetence patří mezi klíčové kompetence již po tzv. „malé revizi rámcových vzdělávacích programů pro základní vzdělávání“, která proběhla v roce 2021. V rámci tzv. „velké revize rámcové vzdělávací politiky pro základní vzdělávání“ bude samozřejmě posouzeno, zda v této oblasti nedošlo k dalším změnám, které se v rámci této (aktuálně probíhající) revize promítnou.

V neposlední řadě jsou zmíněná témata součástí nově navržených souborů průřezových témat. Průřezová témata budou stanovena prostřednictvím očekávaných výstupů, které budou zejména zkušenostní. Budou obsahovat to, co žák zažije, vyzkouší. Měla by být méně obsahová a naplňovat dovednostní i postojeovou složku klíčových kompetencí.

Konkrétní průřezová témata:

- Vztažené k žákovi - spolu s klimatem školy rozvíjí žáky ve všech oblastech wellbeingu.
- Vztažené ke společnosti - rozvíjí žáka a jeho vztah ke společnosti, včetně respektu k druhým, jeho fungování v demokratické společnosti a participaci na jejím utváření i vnímání kulturních odlišností.
- Vztažené ke světu - rozvíjí zodpovědného jedince se zaměřením na svět, zejména ve smyslu udržitelnosti.

Je směřováno k tomu, že mediální výchova jako samostatné průřezové téma nebude, ale její obsah bude integrován do příslušného oboru, pokud to bude vhodné, a stane se součástí průřezových témat a sdílených hodnot v rámci kultury školy.

C2.2 Podpora preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních

Splněno.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy každoročně vyhlašuje výzvu „Podpora primární prevence rizikového chování a podpora duševního zdraví ve školách a školských zařízeních“. Oblast podpory duševního zdraví je zařazena do uvedené výzvy od roku 2022. V tomto roce byla také navýšena alokace této výzvy, a to ze 17 mil. Kč na téměř 40 mil. Kč. Prostřednictvím výzvy jsou podporovány programy primární prevence pro děti, žáky a studenty, dále je podporováno vzdělávání pedagogických pracovníků a budoucích pedagogů v uvedených oblastech. Kraje (včetně Hl. města Prahy) mohou navíc žádat o podporu krizových intervenčních týmů, které jsou velmi důležité při vzniku krizových situací ve školách a školských zařízeních (např. sebevražda, násilná smrt či zranění ad.). Pro kraje je z výše uvedené alokace vyčleněna částka 7 mil. Kč.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy průběžně aktualizuje metodické pokyny k jednotlivým typům rizikového chování. Do října 2022 byl aktualizován jeden metodický pokyn: Tabák, dále jsou dokončovány další tři metodické pokyny, a to k tématům: Poruchy příjmu potravin, Psychická krize/duševní onemocnění a Záškoláctví. Probíhá revize (ve spolupráci s Nadací Sirius) metodického pokynu k tématu CAN a domácího násilí. Metodické pokyny jsou dostupné na webových stránkách: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>. Dále jsou na webových stránkách dostupné aktualizované informace k této problematice – v roce 2022 se jednalo např. o informace ke Kartě KID či k Interaktivní platformě podpory duševního zdraví a prevence rizikového chování (iPREV), která je nástrojem pro rozvoj a šíření ověřených preventivních programů v oblasti duševního zdraví a prevence rizikového chování. Součástí této platformy je Systém evidence preventivních aktivit na celostátní úrovni (SEPA), který monitoruje rizikové chování žáků ve školách a školských zařízeních. iPREV je spravován Klinikou adiktologie 1.lékařské fakulty UK.

C2.3 Realizace vzdělávacích a poradenských programů zaměřených na prevenci vzniků konfliktů, zvyšování tolerance, řešení či mediace sporů

Splněno.

Aktivita „Mediace ve škole“ je součástí projektu „Místo pro všechny“, který byl zahájen v lednu 2020 a vychází z postupů a produktů osvědčených v projektu Kampaň proti rasismu a násilí z nenávisli realizovaného v letech 2014-2017. Je podpořen v rámci programu Lidská

práva, začleňování Romů a domácí a genderově podmíněné násilí z grantového mechanismu Norských fondů. K 1. 1. 2020 došlo k převedení Odboru pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR (Agentury) na Ministerstvo pro místní rozvoj, které se tak stalo nositelem nového projektu Místo pro všechny. Aktivita Mediace ve škole byla z důvodu onemocnění covid-19 přejmenována na aktivitu „Domluvíme se“ a její obsah se proměnil.

Implementace aktivity je postavena na kontaktní spolupráci několika škol (smíšené skupiny žáků / učitelů / vedení škol) a současně na mezitřídní spolupráci v rámci jednotlivých škol. Tato aktivita přispívá k cíli projektu, kterým je to, že tvůrci veřejného mínění ve vybraných lokalitách a rolích (mluvčí místních organizací, učitelé) budou posíleni ve využívání postupů pro tvorbu harmonického prostředí pro vzájemné soužití.

Bohužel původní komplexní metodický postup směřující k mediaci, postavený mj. na aktivním a rozsáhlém zapojení všech aktérů škol, mezitřídní i mezi-školní spolupráci, nebylo možné vlivem dopadu nepříznivé epidemiologické situace v roce 2021 ve školách realizovat. V roce 2022 toto bylo zohledněno a mediace byla nahrazena aktivitami zaměřenými na zlepšení komunikačních dovedností žáků i pedagogů v oblastech: interkulturní komunikace, efektivní komunikace a řešení konfliktů, restorativních přístupů ve vzdělávání.

V rámci projektu je školám od konce roku 2021 nabízena prezenční forma podpory prostřednictvím projektových dnů. Cílem je posílení kompetencí ke komunikaci, spolupráci a řešení konfliktů. Vedle individuálního posunu v kompetencích intervence podporuje i institucionalizaci opatření, která vytvářejí pro využití těchto kompetencí vhodné podmínky (úprava školního řádu, zavedení restorativního přístupu v třídnických hodinách apod.). Posílení aktérů škol na úrovni klíčových kompetencí, jakými jsou komunikace, spolupráce či řešení problémů, vytváří podmínky pro lepší vztahovou kulturu ve školách v kontextu podpory zvyšování tolerance k jinakosti a tím také podpory vzájemného soužití. Aktivita se zaměřuje na novou kvalitu vztahů ve školním prostředí, posiluje konkrétní kompetence a nabízí konkrétní pomoc při zavedení restorativních přístupů ve škole.

V roce 2022 se projektových dnů účastnilo přes 2.300 osob, z řad žáků i pedagogů.

Školy budou rovněž lépe připraveny na možnost implementace náročnějšího programu Mediace ve škole v budoucnu, až k tomu budou vnější podmínky opět vhodné (nutnost prezenční formy práce).

C2.4 Realizace mediální kampaně

Splněno.

Mediální kampaň HateFree Culture

Kampaň působí na veřejnost prostřednictvím webových stránek (www.hatefree.cz). Tyto stránky v roce 2022 navštívilo 236 tisíc unikátních návštěvníků. Kampaň začala postupně opouštět problematiku hoaxů a dezinformací a zaměřila se na vyplnění mezer, které se v mediálním prostředí stále vyskytují. Díky týmu novinářů jsou zpracovávána témata, kterým se v mainstreamových médiích tolik prostoru nedostává, nebo jsou zpracovávána povrchně. Vycházejí tak reportáže, rozhovory s odborníky na rozličná témata i rozhovory se zástupci menšin či jiných marginalizovaných skupin. Kampaň se tak snaží dávat hlas těm, kteří ho v českém mediálním prostoru často nemají. Vznikají také krátká videa pro sociální sítě, která

představují zajímavé osobnosti, témata nebo dobré praxe. Tato videa sbírají desetitisíce zhlédnutí (https://www.facebook.com/pg/HateFreeCulture/videos/?ref=page_internal).

Kampaň se také začala věnovat reportážním a rozhovorovým seriálům, které dávají příležitost do hloubky představit nějaké téma a upoutat k němu dlouhodobější pozornost. Prvním seriálem, který tuto novou aktivitu odstartoval, byla Planeta JAR. Ten přímo v místě v Jihoafrické republice popisoval, zda dochází k údajné genocidě nebo diskriminaci bělochů, tedy narativ rozšířený v rámci dezinformační scény i tzv. alternativních médií. Od svého počátku také poskytuje prostor pro moderovanou diskusi, a to zejména na facebookovém profilu (<https://www.facebook.com/HateFreeCulture>). Příspěvky na něm zveřejňované mají denní zásah v řádech několika desítek tisíc uživatelů. Na konci roku 2022 měl profil na Facebooku 73.475 fanoušků a vloni jejich obsah zasáhl 4.133.349 unikátních uživatelů této sociální sítě. Kampaň působí i na Twitteru a Instagramu. Instagramový profil stále posiluje, ke konci roku 2022 měl 16,3 tisíc fanoušků. Jsou zde zveřejňovány výhradně vlastní příspěvky v průměru jeden příspěvek denně. V roce 2022 bylo navázáno na aktivity jako jsou rozhovory HateFree talks nebo online otevřené snídane, které v průběhu roku 2021 museli být přesunuty do online prostoru. V roce 2022 kampaň směřovala do regionů s HateFree Stage Comedy Night. V každém kraji se mohou lidé seznámit s HateFree humorem a dozvědět se tak o rezonujících tématech jinou formou. Dokumentární podcast Exteriéry, jenž byl spuštěn v září 2021, přibližuje příběhy marginalizovaných osob široké veřejnosti. Tento podcast byl v roce 2022 nominován na cenu Prix Bohemia a byl tak jmenován jedním z 10 nejlepších českých podcastů vůbec.

Kampaň pokračovala v udržování a v propagaci sítě HateFree Zone. V roce 2022 jich bylo registrovaných 308. Tyto HateFree zóny, mezi nimiž jsou kavárny, divadla, galerie, velvyslanectví, fakulty či kostely, deklarují, že je u nich vítán každý. V rámci kampaně v roce 2022 tým organizoval i otevřené snídane či pikniky přímo v některých HateFree Zonách a tím podporoval realizaci komunitních akcí.

V roce 2022 byla pilotována aktivita Česko si povídá (online aplikace podporující dialog příslušníků odlišných názorových táborů), kterou zprostředkovává časopis Die Zeit. Aktivita vycházela z toho, že rychlá a mnohdy anonymní komunikace na sociálních sítích jedince pouze uzavírá do názorových bublin a znemožňuje jim vést kultivovanou diskusi s někým, kdo má odlišný pohled na svět. Aplikace pomohla pouze prostřednictvím otázek vložených do článků na webech mediálních partnerů: Aktuálně.cz, Deníkreferendum.cz, Echo24.cz, Heroine.cz, Info.cz, Novinky.cz, Romea.cz, vytvořit dvojice. Otázky se dotýkaly témat, která nejvíc polarizují českou společnost. Otázky zodpovědělo 6.193 čtenářů, 3.222 z nich dokončilo registrační proces a postoupilo do skupiny, z níž byly pomocí speciálního algoritmu vytvořeny diskuzní dvojice. Páry se lišily v odpovědích na minimálně čtyři otázky a bydlely max. 30 km od sebe. Podarilo se tak sestavit 1.470 diskuzních párů, které měly příležitost potkat se v reálu. Nakonec se navzájem propojilo 210 párů, tedy 420 osob.

Členové týmu kampaně se pravidelně účastní veřejných debat, přednášek nebo setkání s odborníky, kde komunikují své zkušenosti a expertizu.

Aktivita PR pohotovost:

V rámci aktivity jsou podporovány samosprávy v komunikaci náročných lidskoprávních témat směrem k veřejnosti. Je pro ně přichystána nabídka seminářů zaměřených na PR komunikaci, ale i s přihlédnutím ke specifickým krizové komunikace. Samosprávy se často

setkávají s vlnou nenávistných projevů při komunikaci náročných lidskoprávních témat, díky konzultační činnosti tomu však mohou předcházet.

K prosinci 2022 bylo realizováno kolem 65 hodin konzultací pro města Dubí, Brno, Chomutov, Děčín, Žatec, Žampach ve spolupráci s Pardubickým krajem a 16 seminářů v Praze, Čáslavi, Hostivici, Kaplici, Plzni, Karlových Varech, Žatci, Chomutově (2x), Velkých Hamrech, Pardubicích, Jihlavě, Brně (2x), Zlíně a Ostravě.

C2.5 Realizace a podpora aktivit reflektujících rizika extremismu a předsudečné nenávisti, vysvětlujících výhody demokracie a představujících lidi, kteří bojovali/bojují za demokracii

Splněno.

V srpnu 2022 byl schválen vládní návrh zákona o službách platform pro sdílení videonahrávek. Tento nový předpis v návaznosti na směrnici EU má za cíl upravit problematiku poskytování služeb platform pro sdílení videonahrávek (v praxi například YouTube, do jisté míry i některé sociální sítě) a mimo jiné posílit ochranu široké veřejnosti před podněcováním k násilí či nenávisti namířené proti skupině osob a také před podněcováním ke spáchání teroristických trestných činů a trestných činů souvisejících s rasismem a xenofobií na platformách pro sdílení videonahrávek. Vzhledem ke specifickým služeb v této oblasti je navržena řada různých opatření, která náležitou úroveň ochrany zajistí, od úpravy podmínek poskytování služeb, přes možnost uživatelů nevhodné videonahrávky nahlásit, až po rozšíření pravomoci Rady pro rozhlasové a televizní vysílání do oblasti platform pro sdílení videonahrávek, včetně možnosti uložení pokuty.

Dále v roce 2022 byly podpořeny projekty z okruhu Filmová a mediální výchova ve výběrovém dotačním řízení v oblasti kinematografie a médií jako jsou například:

- Mládež a média – Zvyšování mediální gramotnosti dětí a mládeže (30.000,- Kč).
- Dětská televize Liberec (40.000,- Kč),
- Příběhy našich sousedů (400.000,- Kč).

V okruhu Festivalů ve výběrovém dotačním řízení v oblasti kinematografie a médií je třeba zmínit:

- 26. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava 2022 (4.000.000,- Kč).
- Jeden svět – 24. ročník Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech (5.000.000,- Kč).

Specifický cíl C3: Transparentní a oboustranně výhodná integrační politika

C3.1 Pokračování v realizaci integrační politiky v oblasti menšin

Splněno.

Ministerstvo kultury je garantem dotačního programu Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin. Cílem podpory je vytvářet podmínky pro rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin a týká se vydávání periodického tisku a vysílání v jazycích národnostních menšin, kdy účelem není dosažení zisku, obsah je veřejně šířen na území České republiky a dotace slouží pouze na prokazatelné náklady spojené s jeho vydáváním nebo rozšiřováním.

Program měl v roce 2021 hodnotu 24.850.000,- Kč. V roce 2021 byly vyhlášeny dvě výzvy, do první se přihlásilo 29 projektů a do druhé 22 projektů. Celkem bylo podpořeno 26 projektů třinácti národnostních menšin. Bylo podpořeno 5 projektů romských, 4 německé, 3 slovenské, po dvou projektech ve prospěch polské, bulharské a ukrajinské menšiny a po jednom ve prospěch řecké, ruské, rusínské, židovské, srbské, maďarské a vietnamské menšiny. Byly podpořeny 3 mediální projekty, jeden ve prospěch slovenské a romské menšiny a jeden multinárodní. Jinak se jednalo o podporu tištěných periodik různého formátu. Z celkové hodnoty Programu bylo ve prospěch romských projektů poskytnuto 4.084.000,- Kč. Šlo o podporu periodických tiskovin, novin a časopisů, Romano džaniben, Romano hangos, Romano vodi a Kereka a výroby hudebních pořadů v rámci projektu Amare lavutara.

V roce 2022 byla vyhlášena pouze jedna výzva, přihlásilo se do ní 30 projektů. Mimo výzvu byl podpořen projekt ve prospěch ukrajinské menšiny, příprava a realizace programu a sociálních sítí rozhlasové stanice RADIO UKRAJINA. Celkem bylo podpořeno 27 kulturních projektů třinácti národnostních menšin. Bylo podpořeno 5 projektů romské, 4 německé, 3 slovenské, 3 ukrajinské, po dvou projektech ve prospěch polské a bulharské a po jednom ve prospěch řecké, ruské, rusínské, židovské, srbské, maďarské a vietnamské menšiny. Byly podpořeny 3 mediální projekty, jeden ve prospěch slovenské a romské menšiny a jeden napříč spektrem národností. Jinak se jednalo o podporu tištěných periodik různého formátu. Z celkové hodnoty Programu bylo poskytnuto 3 440 tis. Kč na podporu romských periodických tiskovin, novin a časopisů - Romano džaniben, Romano hangos, Romano vodi a Kereka, a výroby hudebních pořadů v rámci projektu Amare lavutara.

V roce 2021 byla schválena dotace 43 subjektům na podporu 69 projektů kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin. V důsledku pandemických opatření v souvislosti s Covid –19 jeden subjekt od projektu odstoupil, čtyři subjekty vrátily celou dotaci a sedm subjektů vrátilo část dotace za nerealizované akce. Výsledná podpora pro kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin žijících v České republice v roce 2021 byla 9.105.619,- Kč.

V roce 2022 byly podpořeny projekty českých občanů národnostní menšiny bulharské, chorvatské, maďarské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, srbské, ukrajinské, vietnamské a též jeden projekt židovské kultury. Dotace byly poskytnuty i na kulturní multietnické akce, které přispívají k vzájemnému poznávání různých národnostních kultur. V roce 2022 bylo v tomto programu podpořeno 47 projektů, na které byla poskytnuta dotace v celkové výši 9.115.646,- Kč.

Ministerstvo kultury každoročně vyhlašuje dotační program zaměřený na podporu integrace příslušníků romské menšiny. V rámci tohoto programu mohou být, kromě projektů zaměřených na umělecké, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, odborné studie rozšiřující poznání a bádání o romské kultuře, tradicích a historii, dokumentační a ediční činnost, podpořeny i kulturní akce směřující k potírání negativních projevů extremismu a xenofobie. Do výběrového dotačního řízení na podporu integrace příslušníků romské menšiny se v roce 2021 přihlásilo celkem 32 žadatelů s 33 projekty. Většina žadatelů měla status spolků, ale zúčastnily

se i církevní organizace, příspěvkové organizace obcí a obecně prospěšné společnosti. Celkem bylo oceněno 26 projektů od 25 žadatelů, poskytnutá částka dotace činila celkem 1.803.450,- Kč. V roce 2022 bylo podpořeno 19 projektů, celková částka poskytnutých dotací činila 2.000.000,- Kč. Celkově, kdy jeden projekt nakonec nebyl realizován, bylo v roce 2022 řádně čerpáno 1.903.000,- Kč.

Ministerstvo kultury podpořilo také tři projekty zaštitěné Výborem pro odškodnění romského holocaustu v ČR - Pietní akt Lety 2022 (53.100,- Kč), Zmizelý Svět ve vzpomínkách pamětníků (50.000,- Kč) a Dny židovské kultury Teplický cimes 2022 (50.000,- Kč).

Dále byly podpořeny akce taneční či hudební, např. 420PEOPLE (2.050.000,- Kč), festival RESPECT PLUS (1.090.000,- Kč), Mezinárodní festival pravoslavné hudby Archaion Kallos (130.000,- Kč).

Ministerstvo kultury vyhláší každoročně dotační řízení Knihovna 21. století. Jedním z dotačních okruhů je podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců. Finanční prostředky jsou žadatelům poskytovány na realizaci besed a výstav s cílem poznávání jiných kultur a na nákup knihovního fondu pro národnostní menšiny. V roce 2022 bylo poskytnuto celkem 79.000,- Kč na tři projekty zaměřené na nákup knihovního fondu pro národnostní menšiny a další prostředky byly vynaloženy na projekty na podporu čtení a čtenářství, které přispívají ke kultivaci osobnosti.

Dále knihovny v roce 2022 realizovaly mnoho aktivit k integraci ukrajinských uprchlíků, viz web Národní knihovny ČR „Informace pro knihovny“ na https://ipk.nkp.cz/pomoc-ukrajine/pomoc_ukrajine.

V roce 2022 bylo podpořeno několik projektů seznamujících veřejnost s židovským náboženstvím, kulturou a tradicemi nebo připomínajících tragické momenty z židovských dějin: (Koncert a setkání ke Dni památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti 2022, Cyklus varhanních koncertů v Jeruzalémské synagoze, Akce kulturního a vzdělávacího centra rabína Federa v roce 2022, ŠTETL FEST 2022, Kulturou proti antisemitismu, Židovský rok). Celkem bylo v roce 2022 podpořeno šest projektů s židovskou tematikou, na které byla poskytnuta dotace v celkové výši 240.000,- Kč.

Muzea a galerie v letech 2021-2022 nadále pořádaly akce zaměřené na prezentaci české kultury, zvyklostí i tradic, odkrývání a řešení problémů spojených s tématy migrace, integrace cizinců, romské problematiky, rozdílných náboženských vyznání, xenofobie a rasismu. Přesto se některé příspěvkové organizace Ministerstva kultury v roce 2022 setkaly s projevy nenávisti v souvislosti s válkou na Ukrajině, kterým se snažily čelit prostřednictvím proškolení svých pracovníků v oblasti prevence jevů rizikového chování a v oblasti komunikace.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhláší každoročně dotační program na podporu vzdělávacích aktivit národnostních menšin. Dotační program je rozdělen do dvou tematických okruhů:

Tematický okruh A - podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin: Vzdělávací aktivity pro příslušníky národnostních menšin – děti, žáky, mládež a studenty, včetně vydávání publikací, vzdělávacích textů pro děti, žáky, mládež a studenty v menšinových jazycích, jako součást širšího projektu zaměřeného na vzdělávání. Rozvoj mateřského jazyka národnostních menšin. Tvorba výukových materiálů v jazycích národnostních menšin se zaměřením na

kulturní tradice a dějiny národnostních menšin a etnik žijících na území ČR pro děti, žáky, mládež a studenty.

Tematický okruh B – podpora aktivit národnostních menšin: Tvorba a realizace vzdělávacích programů a výukových materiálů pro děti, žáky, mládež, studenty a pedagogické pracovníky směřující k rozvoji humanismu a potírání xenofobie, rasové, národnostní a náboženské nesnášenlivosti, rasismu a antisemitismu a dále projekty zaměřené k tématu holocaustu. Kulturní zvyklosti a historické bariéry, práce s příběhy dětí a rodin z jiných zemí a kultur, vzájemné poznání a porozumění.

Problematika holocaustu je vyčleněna zvlášť, protože se jedná o sledovanou oblast.

Nejčastějšími výstupy projektů byly metodické a odborné materiály, semináře a jiné vzdělávací akce pro žáky a učitele, návštěvy kulturních akcí v jazyku národnostní menšiny, jazykové kurzy pro děti (např. Asociace řeckých obcí, Spolek Iglice, Lauderova mateřská škola, základní škola a gymnázium při Židovské obci v Praze), taneční kroužky s poznáváním regionálních tradic v zemi původu (např. spolky Lyceum Řekyň v ČR, LIMBORA, PIRIN), vydávání publikací a knížek pro děti v jazyku národnostní menšiny (např. Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR, Sdružení přátel polské knihy, BONA FIDE). V rámci podpory výuky slovenštiny byly vytvořeny výukové materiály (formou vyprávěných pohádek) na CD pro nejmenší děti v mateřských školách. V rámci poskytnuté podpory vzniká i Velký učební česko-vietnamský slovník. Svůj význam mají i literární soutěže pro žáky např. soutěž Jána Kollára, kdy je rozvíjen jazyk a jazyková komunikace ve slovenském jazyce, soutěž Lidice pro 21. století, které se zúčastňují i žáci např. ze Slovenska, Litvy, Ruska, Rumunska. Smyslem této soutěže je prohloubení si znalostí z historie 20. století, hlavně období 2. světové války spojené s vyhlazením Lidic a Ležáků.

Financování Výzvy v roce 2022 je zabezpečeno předpokládanou celkovou částkou 15.039.000,- Kč, která je vyčleněna v návrhu rozpočtu kapitoly 333 Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlašuje také programy podpory integrace romské komunity:

Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol (alokace 7.000.000,- Kč) - Cílem výzvy je podpořit romské žáky/studenty ve studiu, zlepšit vzdělávací výsledky romských žáků/ studentů, zamezit předčasným odchodům romských žáků/studentů ze středních škol, a vyšších odborných škol a z konzervatoří, zvýšit počet romských žáků/studentů, kteří úspěšně ukončí vzdělávání na střední škole, konzervatoři a vyšší odborné škole a zvýšit počet romských žáků/studentů, kteří budou motivováni ke vzdělávání na vysokých školách. Ve výzvě jsou podporovány tyto aktivity:

Aktivita A: zajištění finanční a materiální podpory žáků/studentů (finanční podpora na úplatu za vzdělávání, stravné, cestovné, ubytování a školní potřeby).

Aktivita B: zajištění přímé podpory vzdělávání (podpora pro žáky/studenty, kteří žádají o podporu v rámci aktivity A.).

Dotační program Podpora integrace romské menšiny (alokace 12.875.000,- Kč) - Cílem výzvy je zajištění podmínek pro rozvoj společného vzdělávání romských žáků v hlavním vzdělávacím

proudu prostřednictvím projektů, které podporují předškolní vzdělávání romských dětí, zvyšují jejich účast v předškolním vzdělávání i připravenost na úspěšné zahájení školní docházky, podporují spolupráci rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání, přispívají k úspěšnému vzdělávání romských žáků na základní škole a působí preventivně proti předčasnému ukončení vzdělávání romských žáků, podporují úspěšný přechod romských žáků základních škol na střední školy a napomáhají úspěšné integraci romských a ostatních dětí a žáků prostřednictvím volnočasových aktivit. Zaměření tematických okruhů:

- A. Předškolní vzdělávání.
- B. Spolupráce rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání.
- C. Vzdělávání romských žáků na základní škole a podpora úspěšného přechodu na střední školu.
- D. Volnočasové aktivity pro romské děti a žáky.

Ve vztahu k plnění úkolů ze Strategie romské integrace 2021-2030, zejména pak se vztahem ke snižování míry anticiganismu, lze odkázat na výše vyhodnocované úkoly.

C3.2 Pokračování v realizaci integrační politiky u cizinců

Splněno.

Komplexní informace z resortu Ministerstva vnitra lze nalézt ve čtvrtletních (<https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace.aspx>) a výročních zprávách o migraci (<https://www.mvcr.cz/migrace>) a ve Výročních zprávách o situaci v oblasti migrace a integrace zde: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/vyrocní-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace.aspx> V souvislosti s pomocí osobám s dočasnou ochranou z Ukrajiny byl vytvořen web Naši Ukrajinci zde: <https://www.nasiukrajinci.cz/>. Zásadním materiálem v oblasti integrace cizinců nadále zůstává vládou schválená Koncepce integrace cizinců a Postupy každoročně schvalované k jejímu naplnění a financování v daném roce: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/zakladni-dokumenty-k-integracni-politice-ke-stazeni.aspx> . V reakci na příchod osob s dočasnou ochranou byl aktivován Ústřední krizový štáb a usnesením vlády č. 309 z roku 2022 byla ustanovena Strategická skupina ke koordinaci řešení dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu.

C3.3 Provádění preventivních programů v sociálně vyloučených lokalitách

Splněno.

Dne 6. dubna 2022 vláda ČR schválila svým usnesením č. 276 novou Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027.

Ministerstvo vnitra podporuje dlouhodobě a systémově specifické projekty zvyšující bezpečí a snižující napětí v sociálně vyloučených lokalitách, a to jak finanční podporou prostřednictvím dotačního Programu prevence kriminality na místní úrovni, tak vydáváním metodik, pořádáním seminářů a konferencí. Pravidelně jsou organizovány pracovní setkání a semináře pro manažery prevence kriminality krajů a obcí, které se týkají jak aktuálních výzev (vždy samostatně pro každý kraj), tak výměny dobré praxe a upozornění na časté či opakující

se chyby v žádostech (v těchto případech se jedná jak o celostátní setkání, tak o setkání v jednotlivých krajích). V roce 2022 proběhlo jedno třídní pracovní setkání manažerů prevence kriminality v měsíci květnu v zařízení PČR Lišov, druhé setkání proběhlo online v měsíci říjnu.

Dne 23. února 2022 byl vyhlášen Program prevence kriminality na místní úrovni na rok 2022. Jeho vyhlášení bylo oproti předchozím letům posunuto z důvodu rozpočtového provizoria a plošnému pozastavení vyhlášení nových dotačních výzev. Žadatelem o dotaci mohly být standardně kraj, obec (nebo několik obcí či krajů, v případě že žádost podá jeden/a z nich) a též dobrovolný svazek obcí. Faktickým realizátorem dílčího preventivního projektu však může být kromě samosprávy také Policie ČR, nestátní nezisková organizace, příspěvková organizace a další osoby, se kterými příjemce dotace uzavře smlouvu.

MV posuzovalo 181 žádostí 103 žadatelů (obcí, měst, krajů), z toho 12 žádostí ze 7 krajů. Celkové požadavky na dotaci jsou ve výši 70.073.123,- Kč, z toho 19.841.572,- Kč na investice a 50.231.551,- Kč na neinvestiční projekty. MV disponovalo částkou 54.716.972,28,- Kč, ve skladbě 19.754.581,85,- Kč investičních prostředků a 34.962.390,43,- Kč neinvestičních prostředků. Celkově tak požadavky na dotace vysoce převyšovaly prostředky, které byly k dispozici (jen požadavky na Asistenta prevence kriminality přesahovaly částku 42 mil. Kč). Celkově byly rozděleny dotace v součtu: 54.526.571,- Kč, z toho 17.142.572,- Kč na investiční projekty a 37.383.999,- Kč na neinvestiční projekty.

Dotace jsou určeny na projekty prevence kriminality neinvestičního i investičního charakteru. Investiční projekty jsou obdobně jako v předchozích letech zaměřeny zejména na modernizaci kamerových systémů (MKDS) včetně inteligentních analytických SW a osvětlení rizikových míst, a to dohromady ve výši 17.142 575,- Kč poskytnuté podpory. Neinvestiční projekty směřují nejvíce na financování projektu Asistent prevence kriminality a Domovník – preventista, kdy na 62 projektů Asistent prevence kriminality je poskytováno celkem 31.668.520,- Kč a na 10 projektů Domovník - preventista 1.464.000,- Kč. Další podpořené projekty jsou zaměřeny zejména na forenzní značení jízdních kol, kompenzačních pomůcek či městského mobiliáře a na prevenci kyberkriminality. Po zrušení proticovidových opatření bylo možné v letošním roce opět podporovat pobytové akce pro problémové a rizikové děti a mládež.

Nejvyšší dotace navrhla Komise přidělit v rámci Ústeckého, Olomouckého a Moravskoslezského kraje, z toho Ústecký kraj celkem 11.282.159,- Kč, Liberecký kraj celkem 7.811.910,- Kč a Moravskoslezský kraj celkem 7.458.050,- Kč.

Specifickým projektem zvyšujícím bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách je již několik let projekt Asistent prevence kriminality, který od roku 2009 úspěšně realizuje Ministerstvo vnitra v celé ČR především v rámci Programu prevence kriminality. Je nejúspěšnějším a nejžádanějším projektem prevence kriminality v sociálně vyloučených lokalitách, který má prokazatelně pozitivní výsledky a dopady na zvýšení veřejného pořádku a bezpečí v problémových lokalitách a na zaměstnanost dlouhodobě a obtížně zaměstnatelných osob včetně Romů.

V roce 2022 celkem působilo v 62 obcích v rámci celé ČR 152 Asistentů prevence kriminality podpořených z rozpočtu Ministerstva vnitra v rámci Programu prevence kriminality ve výši 31.668.520,- Kč.

Dalším projektem, který reaguje na konkrétní potřeby obcí s cílem zvýšit bezpečí v bytových domech v sociálně vyloučených lokalitách a jejich bezprostředním okolí, je

preventivní projekt „**Domovník – preventista**, jehož pilotní zavádění začalo již v roce 2013. Dílčími cíli projektu je snížit stávající rizika vandalizmu, pohybu a pobytu nepovolaných osob a rušení nočního klidu; vytvořit podmínky pro dlouhodobé udržení pořádku, společensky žádoucích vztahů a jednání; posílit odpovědnost nájemníků za péči, údržbu a užívání svěřeného majetku; umožnit alespoň částečnou zaměstnanost osob dlouhodobě nezaměstnaných. V roce 2022 bylo z Programu prevence kriminality podpořeno 10 projektů Domovník – preventista v celkové výši podpory 1.464.000,- Kč.

Na základě zpracování a uvedení do praxe těchto metodik a standardů došlo v rámci Národní soustavy povolání (NSP) a Národní soustavy kvalifikací (NSK) k úpravám profesní kvalifikace 48 „Správce objektu“ definováním konkrétních kritérií pro profesní kvalifikaci této pozice – „Domovník – preventista“ – <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/spravce-objektu> ID 101053, která umožní osobám pocházejícím a žijícím v sociálně vyloučených lokalitách nalézt své uplatnění na trhu práce, získat novou kvalifikaci platnou po celé ČR a snadněji se začlenit mezi majoritu.

Dne 26. září 2022 byla vyhlášena mimořádná výzva Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2022 – 2. kolo ke zvládnutí dopadů uprchlické vlny souvisejících s invazí Ruské federace na Ukrajinu. Výzva je koncipována jako průběžná, s možností podávat žádosti do vyčerpání finančních prostředků, nejpozději však do 30. 6. 2023 (podle toho, která ze situací nastane dříve; o případném vyčerpání finančních prostředků před uvedeným termínem a zastavení přijímání žádostí budou žadatelé informováni stejným způsobem, jako je vyhlášena Výzva) a „víceletá“ s možností podat projekty na roky 2022 až 2023 (či jen některý z nich).

Finanční prostředky jsou účelově určeny na výdaje spojené s realizací preventivních projektů k řešení dopadů bezpečnostní situace na místní úrovni spojených s uprchlickou krizí na Ukrajině, a to prioritně projektů:

- Asistent prevence kriminality;
- Domovník – preventista;
- Podpora prevence kriminality na kraji (zejména pak překlady existujících preventivních materiálů, specifická školení odborníků na prevenci kriminality, sdílení dobré praxe, konkrétní preventivní projekty jako práce s rizikovými dětmi a mládeží, nenávistné projevy, specificky zaměřená kybernetická kriminalita, podvody apod.).

Podporovat je však možné i další typy neinvestičních projektů prevence kriminality určených k výše uvedenému účelu ze strany oprávněných žadatelů vycházejících z Programu, dle priorit (resp. strategických cílů) a specifických cílů obsažených ve Strategii a v souladu se Zásadami, pokud jejich potřeba vychází z bezpečnostní situace. Neinvestiční dotace je možno použít na uznatelné výdaje realizované v termínu od 24. února 2022 nejpozději do 31. prosince 2023. První vyhodnocení přijatých žádostí bude provedeno v lednu roku 2023.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spolupracuje na plnění úkolů Strategie sociálního začleňování 2021–2030. Ze Zprávy o plnění Akčního plánu Strategie sociálního začleňování na roky 2021-2023 vyplývá, že úkoly stanovené Strategií a Akčním plánem plní. Platí to pro všechny indikátory plnění cílů Strategie v oblasti Přístup ke vzdělání, tedy cílů: 4.5.a: Cestou vzdělání omezovat ohrožení chudobou.

4.5.b: Zajistit komplexní, mezioborovou včasnou pedagogickou péči o děti do tří let věku z rodin vyloučených či vyloučením ohrožených a nepodnětných, podpora předškolního vzdělávání, výchovy a péče.

4.5.c: Zajistit kvalitnější, dlouhodobou metodickou podporu škol i jednotlivých pedagogických pracovníků na zavádění principů rovného přístupu ve vzdělávání a na práci s žáky s různou mírou potřeby podpůrných opatření. Rozvoj služeb školských poradenských zařízení, školních psychologů a školních speciálních pedagogů i systému kvalitního vzdělávání pedagogických pracovníků.

4.5.d: Rozvíjet komunikaci a spolupráci školy s klíčovými aktéry, včetně ostatních škol a školských zařízení, zástupců samosprávy, akademické půdy, poskytovatelů služeb, rodičů a dalších.

4.5.e: Předcházet či zabránit neodůvodněnému rozřazování dětí, segregaci dle nadání a socioekonomického statutu rodiny.

SEZNAM ZKRATEK

AČR	Armáda ČR
BIS	Bezpečnostní informační služba
CS	Celní správa ČR
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor ČR
KŘP	Krajské ředitelství Policie ČR
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NCTEKK	Národní centrála proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě SKPV
NSZ	Nejvyšší státní zastupitelství
NÚKIB	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost
OSZ	Odbor pro sociální začleňování
PA ČR	Policejní akademie ČR v Praze
PČR	Policie České republiky
PMS	Probační a mediační služba ČR
PP ČR	Policejní prezidium České republiky
SKPV PČR	Služba kriminální policie a vyšetřování PČR
ÚZSI	Úřad pro zahraniční styky a informace
VS	Vězeňská služba ČR
VZ	Vojenské zpravodajství

**AKČNÍ PLÁN BOJE PROTI EXTREMISMU A PŘEDSUDEČNÉ NENÁVISTI
2023–2024**

Vydalo
Ministerstvo vnitra ČR, odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7 – Letná
tel. 974 832 282, e-mail: obp@mvr.cz.

Praha, únor 2023
Text neprošel jazykovou korekturou.